

ANUL XVII NR. 17 (673) — 20 aprilie 1968

flacăra

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deves

VIZITA CONDUCĂTORILOR ÎN JUDEȚELE CON

▲ În orașul Medgidia, înalții oaspeți au fost primiți cu dragoste și căldură, expresie a încrederii neclintite a oamenilor muncii din patria noastră, în Partidul Comunist Român, în Comitetul său Central.

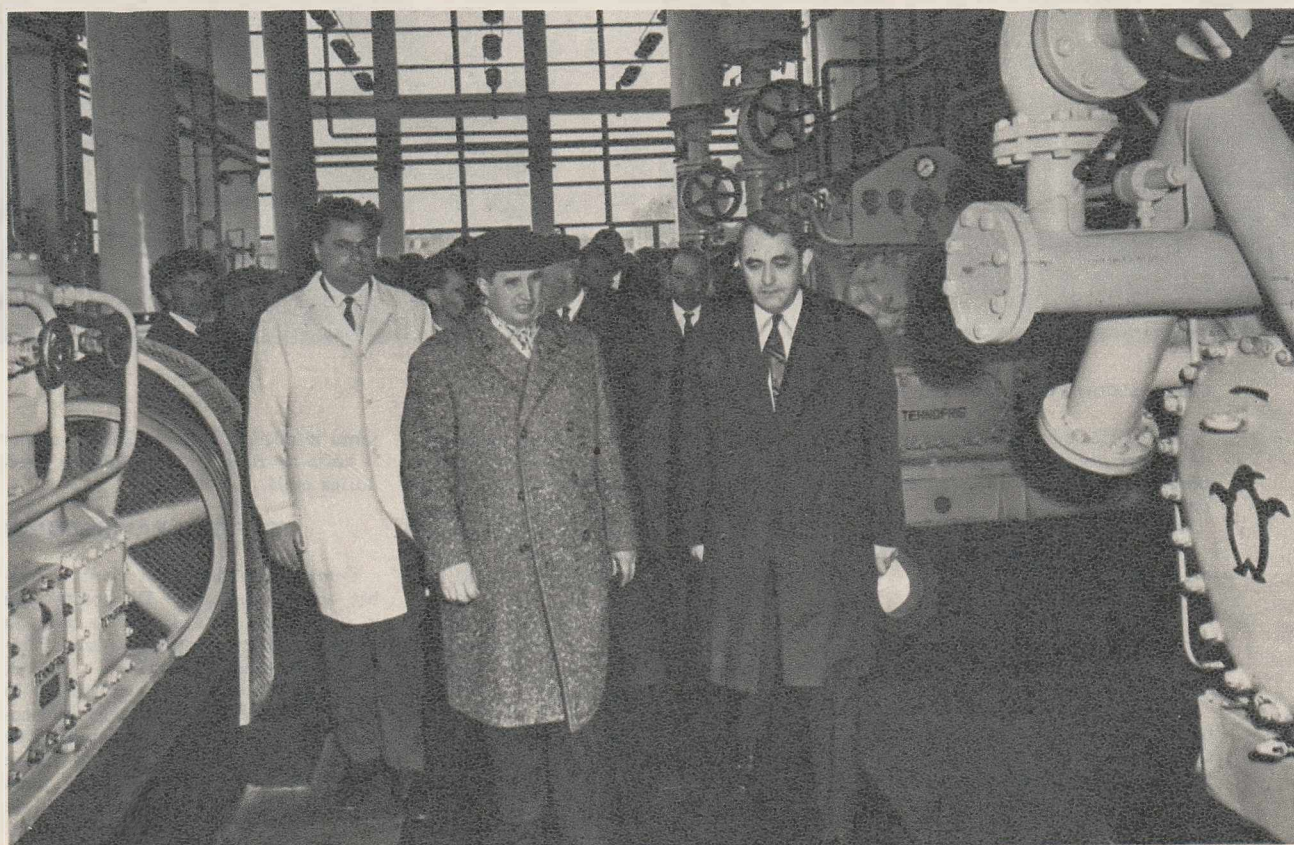

Pe navă, în gara maritimă a portului Constanța. ▶

DE PARTID ȘI DE STAT CONSTANȚA ȘI TULCEA

În zilele de 11-12 aprilie 1968, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Emil Bodnăraș, Gheorghe Rădulescu, Vasile Vilcu, Iosif Banc, Gheorghe Stoica, Vasile Patilineț au fost oaspeții locuitorilor celor două județe dintre Dunăre și Mare: Constanța și Tulcea. În timpul vizitei, care a avut un pronunțat caracter de lucru, înalții oaspeți au vizitat o serie de obiective economice și social-culturale și au avut ample consultări cu activul de partid și de stat, cu oamenii muncii, asupra rezultatelor obținute până în prezent în îndeplinirea planului cincinal și în aplicarea măsurilor cu privire la îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale a țărilor stabilite de Conferința Națională a partidului.

Pretutindeni, în cursul vizitei, oamenii muncii de pe meleagurile dobrogene au făcut conducătorilor de partid și de stat o caldă și entuziastă primire, manifestând hotărârea lor de a munci fără preget pentru îndeplinirea mărețului program de dezvoltare multilaterală a patriei trasat de cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român.

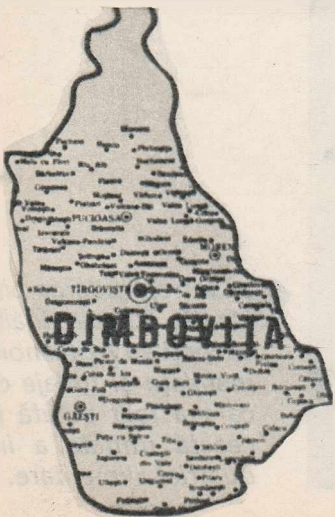
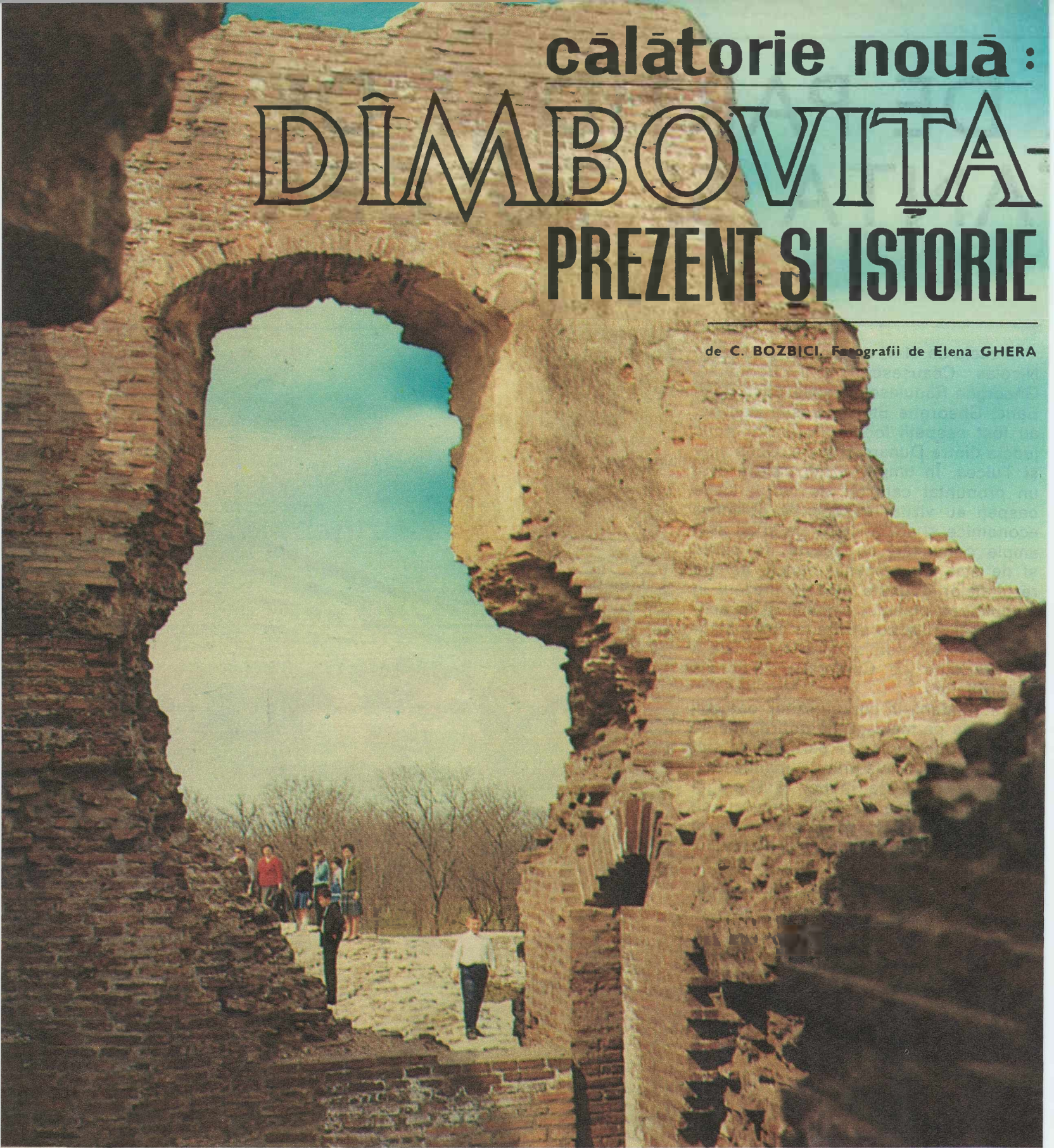

▲ Locuitorii municipiului Constanța au întâmpinat cu însuflețire și cu urale pe conducătorii de partid și de stat.

◀ La întreprinderea piscicolă Tulcea, înalții oaspeți au vizitat noile instalații și utilaje cu care a fost dotată această unitate a industriei alimentare.

călătorie nouă : DÎMBOVIȚA PREZENT ȘI ISTORIE

de C. BOZBICI. Fotografii de Elena GHERA

Cetatea domnească: mărturie a unei glorioase istorii.

Stau și ascult o conversație: pe banca de alături, doi țărani, arși de soare, vorbesc despre Găești, ca de nu știi care oraș minunat.

- Voi ați fost la consultare?...
- Am trimis și o scrisoare. Și au venit de la județ.
- Și treceți la Dimbovița?
- La Găești...
- Păi tot Dimbovița e.
- Este, boierule.
- «Boierul» nu se supără. Zimbește.

Nu știam în clipa aceea ce-i cu acest faimos orașel. Aveam să aflui mai târziu. Conversația aceasta fugară, cu înțelesuri care nu se relevă dintr-o dată, avea să fie prima mărturie a marelui interes și a participării active a oamenilor la dezbaterea cetățenești care au precedat și au

urmat noii împărțiri administrativ-teritoriale. Apele mari nu adună de-a lungul firului lor numai râurile mici hotărîndu-le destinul, ci și oamenii cu satele lor, după cum orașele mari polarizează în orbita lor comune și oameni. E o comunitate economică și una spirituală, nu întâmplătoare, ci coborită din vechime, pe care ne-o transmite tradiția și adeseori auzi spunîndu-se: «e dimbovițean!»

După publicarea hărții cu noua împărțire administrativ-teritorială s-au primit la Tirgoviște scrisori de la sătenii din câteva comune: Răscăești, Morteni, Pătroaia, Crînguri, în care cereau să treacă la noul județ, date fiind legăturile lor economice cu Găești. De sute de ani ei își desfășurau produsele pe piața orașelului, drumurile converg spre acesta și dis-

tanța e mică. «Unde e Găești să fim și noi!» au zis și fraza a intrat în anecdotica orală.

TREPTILE PĂMÎNTULUI

Două riuri coboară din munți și străbat aceste pământuri: Dimbovița care le-a dăruit un nume și lalomița care le-a înzestrat cu frumusețe și vigoare. Părăsind zona plină de răcori a fagului, Dimbovița întâlnește, cu sute de ani în urmă, pădurile pline de tainițe ale codrului Vlășiei. Fluviul purta adeseori pe valurile lui frunze de stejar și riul se recunoștea dintre multe altele după aceste covoare galbene, plutitoare, și de aceea populațiile migratoare i-au dat numele — după cum afirmă B.P. Hașdeu

— de «riul care curge prin pădurile de stejar». Dar Dimbovița a mai dăruit acestor pământuri și văile molcome din amonte, pe care le-a dăruit de-a lungul mileniilor, pe pantele cărora pomii fructiferi se simt în largul lor. Un bazin pomicol faimos în întreaga țară, care se întinde de la Voinești la Nucet. Trebuie reținută această localitate, Voinești. Aici s-a născut «frumosul din Voinești», măr realizat după 14 ani de selecție, despre care «părinții» lui spun că are: un conținut ridicat de fructuoasă, o pulpă egală cu a ionatanului și rezistența frunzișului ca la Booskop. Voinești este o capitală încă nu decretată a celor aproximativ

două milioane pomi fructiferi ai bazinului Dimbovița, unde coexistă circa 750 de soiuri de măr, păr și prun.

Celălalt riu — Ialomița — poartă cu el energii și nu prea departe de izvoare, la Scropoasa, un baraj îi zăgăzuieste apele reci, de cristal, iar la Dobrești se zbate printre pațele turbinelor hidrocentralei, ca mai apoi, în aval, să acționeze Hidrocentrala de la Moroeni.

O dată cu riurile coboară și înălțimile, culmile sînt tot mai domoale, pînă cînd se topesc în platul orizontului. E un peisaj încântător, cu văi dulci, cu lunci policrome, cu fragmente de păduri care le amintesc pe cele bătrîne, de demult,

cu drumeaguri care șerpuesc alene pe clinul dealurilor sau pe firul apelor și pe care oștile voievozilor munteni le vor fi străbătut, frămîntînd cu copitele cailor huma.

Peisajul are o plasticitate rar întîlnită și nu e de mirare că unii dintre marii pictori români, dacă nu s-au născut chiar aici, au făcut lungi popasuri, ca Petrașcu, Nicolae Grigorescu, născut în satul Pitaru, venea după 1890 cu chervanul de la Cîmpina și zăbovea adesea la Gemenea și Mănești, la Pucioasa sau Vulcana. Chipurile de țărance sau copii își au într-un fel și aici sorgința, la fel cum imaginea hanurilor, a carelor cu boi, aerul priveliștilor tot aici le-a reținut artistul, de multe ori, pe retină.

UN JUDEȚ ÎN PLINĂ EXPANSIUNE

— Sîntem un județ industrial-agrar care are o platformă economică importantă și reale perspective de dezvoltare — ne-a spus tov. Ion Călinescu, secretar al Comitetului județean de partid. Județul are o pondere industrială însemnată și dacă ar fi să dăm numai un exemplu am aminti că Dimbovița se situează printre județele cele mai mari producătoare de țigete. De altfel avem și o îndelungată tradiție. În cele patru schele de extracție — Moreni, Gura Ocnitei, Tirgoviște și Titu — sînt ocupați aproape 7 000 de oameni. Pe lîngă preocupările de a găsi metode pentru creșterea factorului final de recuperare a țigetei din zăcăminte, la noi se execută un volum important de foraje pentru cercetări geologice.

Pe teritoriul nostru sînt amplasate și cîteva uzine de importanță republicană, care dau vigoare economiei județului: Uzina de utilaj petrolier-Tirgoviște care produce armături industriale, racorduri speciale pentru foraj, instalații pentru foraj geologic, instalații pentru intervenții, în sfîrșit o gamă diversă de produse. Această uzină care dă o pătrime din valoarea producției globale pe județ, și al cărei export se cifrează la 153 milioane lei pe an, se va profila în viitor pe producția de armături industriale și instalații de foraj de diverse tipuri. Din enumerare nu poate lipsi «Steaua electrică» din Fieni. Este cea mai importantă fabrică de becuri din țară, cu o gamă largă de produse, de la becuri cu incandescență normală la becuri speciale pentru automobile, baterii, frigider. Prin dezvoltarea ei — lucrările la o nouă hală sînt în curs — ea va fabrica 70 milioane de becuri pe an în 1970.

Uzina mecanică-Moreni, Fabrica de ciment-Fieni, Întreprinderea de prefabricate din beton celular autoclavizat (a cărei materie primă în proporție de 80% provine din arderea lignitului de la termocentrala Doicești), unitățile din Pucioasa: Întreprinderea textilă-Bucegi (18 milioane mp țesături bumbac anual și 9 200 tone fire de bumbac pe an) și «Trainica», apoi Termocentrala de la Doicești (120 MW) și hidrocentralele

Dobrești și Moroeni (16 MW fiecare), iată doar cîteva dintre unitățile economice mai importante care dau județului acel caracter industrial preponderent de care aminteam la început.

Ce va fi în viitor? Județul Dimbovița beneficiază în acest an, pentru dezvoltarea întreprinderilor existente și construirea altora noi, precum și pentru obiective social-culturale, de sume importante. La Găești se și pot vedea efectele acestor investiții: se construiesc uzina de piese de schimb pentru industria chimică, care are termen de intrare în trimestrul II al anului 1969 și fabrica de frigider (200 000 bucăți pe an) a cărei construcție va începe în iulie. La Găești — care e una dintre localitățile în care industrializarea se face mult simțită după cum vedeți — se mai construiesc o întreprindere industrială de prefabricate pentru construcții.

— Cu agricultura se ocupă o parte însemnată din populația județului...

— ...Da... Și avem condiții propice pentru întărirea și dezvoltarea ei. Vedeți, teritoriul județului este destul de variat în ceea ce privește relieful și clima. Cele două riuri importante care îl străbat au creat prin prezența lor condiții de microclimat specifice aproape fiecărei comune. Ca să vă faceți o imagine rapidă, dar globală, iată cîteva cifre ale suprafețelor principalelor culturi: porumb — 37 119 ha; grâu — 43 601 ha etc. În ambele bazine ale riurilor avem terenuri care se pretează excelent pentru legumicultură. Avem și o tradiție în acest domeniu de care ținem seama. Sătenii din Băleni, Cătunu, Uliești, cei de la marginea Tirgoviștei etc. sînt legumicultori cu renume pe care îi întîlnești în piețele Tirgoviștei și chiar și ale Bucureștiului și Brașovului. În atenția noastră este să imbinăm această experiență și tradiție locală cu tehnica modernă, să extindem culturile forțate în sere și mai ales în solarii. Solarii, care au o mare eficacitate economică, vor ocupa suprafețe importante (18,5 ha) în cooperativele din Mogoșani, Găești, Matei Voievod, Jugureni etc.

În sfîrșit, trebuie să mai amintim strădania de a dezvolta bazinele pomicole prin plantarea de livezi (4 000 ha), ca mai tîrziu, peste cîteva ani, să trecem la construcția unor mari depozite de păstrare a fructelor și la organizarea unor linii de prelucrare ale acestora.

PREZENTUL ȘI VIITORUL ORAȘELOR

Județul Dimbovița are pe cuprinsul lui 3 orașe și un municipiu, Tirgoviște. Noua împărțire administrativ-teritorială și dezvoltarea actuală și viitoare a industriei au o mare influență în dezvoltarea lor.

— Localitățile urbane — ne-a spus într-o convorbire tov. Ion Mărășescu vicepreședinte al Consiliului popular județean provizoriu — au întocmit

(Continuare în pag. 6)

Petroliști din județul Dimbovița.

Tirgoviște: ora 17.

▲ O după-amiază însorită pe artera principală a orașului Tirgoviste.

schite de sistematizare din 1965, 1966 sau 1967 cum e Găești. Dar cum între timp teritoriul a cunoscut dezvoltări deosebite, iar unele localități vor primi dotări economice mai mari, se impune reconsiderarea și armonizarea lor cu viitorul plan cincinal și cu planul de perspectivă pînă în 1980. Orașele, de altfel mici, nu pot avea o schiță statică. Să luăm Găeștii. Apariția în zona lui a unor fabrici face să i se schimbe profilul, apoi implicit numărul populației, care se prevede să crească de la 10 000 (cifra luată în considerație la prima schiță de sistematizare) la 25 000 într-un timp relativ scurt: 1970-1975. Am putea aminti și Tirgoviste, proiectat ca oraș raional, cu funcție administrativă redusă, dar care acum va primi altă dezvoltare ca urmare a expansiunii industriale și a rolului său de reședință. Deci sîntem obligați să privim procesul de urbanizare printr-o nouă optică. După părerea mea, se impune în primul rînd întocmirea unui studiu general de sistematizare a județului, în care să fie precizate potențialul economic și uman, funcțiile localităților urbane și rurale, relațiile dintre localități, determinarea unor zone care se

pretează la anumite industrii, în sfîrșit un studiu care să stabilească în perspectivă rezervele forței de muncă etc., ca să avem o imagine de ansamblu.

Județul beneficiază de un relief variat, de zone și puncte care prezintă un interes aparte și de aceea este necesar să se întocmească un plan de amenajări și dezvoltare turistică, care să determine perimetrele de protecție, zonele cu caracter etnografic și folcloric deosebite.

Să revenim la prezent. Sînt în curs de executare lucrări edilitare importante: alimentarea cu apă a municipiului Tirgoviste, urmînd ca într-un viitor foarte apropiat să înceapă canalizarea și alimentarea cu apă a Găeștilor și canalizarea Tirgovistei, care vor ridica standardul urban al acestora.

— Și vechile monumente?...

— Sînt în centrul atenției noastre. Dar ceea ce s-a făcut mi se pare insuficient. Va trebui ca împreună cu Direcția monumentelor istorice să stabilim un program de perspectivă. Sînt monumente amenințate de ruină ca cele de la Văcărești sau Curtea lui Brîncoveanu de la Doicești, ca să nu dau decît aceste exemple...

POD PESTE TIMP

E un pămînt unde ierburile, florile și copacii au fost hrăniți de sîngele a nesfîrșite generații. E un pămînt al lacrimilor și al durerilor de demult, al sunetelor de corn care vesteau înfrîngerea oștilor străine, al victoriilor și strălucirilor de odinioară și nu-ți rămîne decît să pui urechea pe acest pămînt, să-i ascuți respirația, ca să auzi tainicele glasuri ale atîtor milenii. Istoria țării aici își are veacuri de strălucire și legende nemuritoare care s-au transmis din timpuri îndepărtate. Gemenea... Legenda spunea că locuitorii acestei așezări, amenințate de cetele barbare care se apropiau, au construit pe Dîmbovița un mare zăgaz stăvilind apele și apoi le-au dat drumul. Năvălitorii gemeau și se căinau înspăimîntați de îmbrățișarea riului care-i ducea spre moarte, și clipele acelea tragice au dat numele așezării: Gemenea. A doua zi, într-o luncă mai la vale, ierburile erau pline de leșuri tătărăști, și imaginea a rămas întipărită în minte, și oamenii au numit locul Tătărani. Pe pămîntul acesta s-au scris mii de pagini din istoria națiunii române. Umbrele bătrînilor voievozi mai stăruie încă și chipurile lor ne privesc din zugrăveala frescei din Biserica domnească: Matei Basarab și Neagoe Basarab, Constantin Brîncoveanu și Petru Cercel, și încă alții așa cum i-au văzut vechii maistori.

Documentele atestă că în 1394 Tirgoviste era scaunul de domnie al lui Mircea cel Bătrîn. Istoria orașului se va împleti cu cea a țării timp de mai multe secole. Despre el vor vorbi călătorii și cronicarii străini, uneori cu admirație, alteori cu teamă. Să-l ascultăm pe Laonic Chalcondil: «Aceasta s-au întimplat atunci așa; împăratul (Mahomed II — n.n) însă înaintînd de aici înăuntrul țării s-a grăbit să meargă de-a dreptul asupra ora-

sului (Tirgoviste — n.n) în care însuși domnul Vlad își avea reședința... Împăratul trecînd pe lingă oraș și nevăzînd nici un om pe ziduri decît tunari trăgînd cu tunurile asupra oștirii, nici tabără n-a așezat, nici de impresurat nu s-a apucat. Dar înaintînd a mers ca la douăzeci și șapte de stadii și... ceilalți turci văzînd mulțimea de oameni trași în țepă s-au înspăimîntat foarte». Era decorul care — cum zice și cronicarul grec — Vlad Țepeș îl pregătise sultanului ca să-i demobilizeze armata.

În secolele XVI-XVII Tirgoviste cunoaște o epocă de înflorire economică. În timpul lui Matei Basarab el număra — se spune — 40 000 de locuitori. De numele orașului se leagă prima tipăritură din Țara Românească, ieșită din teascurile tiparniței lui Macarie: Liturghierul (1508) și activitatea tipografică a diacnului Coresi, care va da limbii românești inestimabilele sale monumente și care va tipări aici, la cererea lui Mircea Ciobanul, dacă nu cele mai celebre cărți ale sale, dar acel Triod penticostar slavonesc cu minunatele sale ilustrații.

De peste veacuri Turnul Chindiei mai străjuie și astăzi împrejurimile. Vremurile au fost glorioase și aspre în același timp, și dezastrele abătute asupra țării-șoarei de la Dunăre se abăteau și asupra scaunului său de domnie, dar de fiecare dată el renăștea din cenușa pirjolului. Peste tot se pot vedea astăzi vestigiile acelor timpuri. Strămoșii au lăsat pe aici urme adînci. Ca să nu-i uităm, ca să-i venerăm, ca să ne aducem aminte. Bătrînele meleaguri cunosc în zilele noastre o nouă tinerețe, o adevărată renaștere, concretizată prin puternicul avînt economic, prin munca harnică, plină de elan a oamenilor, prin înflorirea și dezvoltarea multilaterală a orașelor și străvechilor locuri.

▲ Pucioasa: primii vizitatori ai stațiunii, la odihnă.

A

nul trecut, cind holdele și grădinile erau îmbătate de parfumul liliacului, în cea mai mare cîmpie a țării — Bărăgan — și în alte locuri, s-a pe-

recut un eveniment de covârșitoare importanță pentru agricultura românească: au fost înființate întreprinderile agricole de stat. În cadrul acestor mari unități agricole au fost create fermele care, pe bună dreptate, pot fi denumite organisme cele mai vii ale agriculturii românești.

Întreprinderile agricole de stat au fost înființate în urma unei înțelepte hotărâri a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Bineînțeles, ca în toate acțiunile de importanță națională, la crearea fermelor agricole s-a purces după o vastă experiență — și bună, și rea — și în urma unor aprofundate studii care au pus în balanță și realizările noastre, și tradițiile noastre, și experiența agriculturii pe plan mondial.

Se împlinește un an de la înființarea primelor ferme agricole. E deci momentul potrivit de a-i informa pe cititorii noștri în modul cel mai concret — al cifrelor și al faptelor — despre una din marile moșii din Bărăgan unde fermierul s-a conturat ca o figură centrală a agriculturii de stat. Am ales-o pe cea de la Lehliu.

REȚINEȚI DOUĂ CIFRE

Cîmpia Întreprinderii agricole de stat Lehliu pare că se întinde pînă la marginea cerului. Mai exact, ea însumează 13 445 ha, din care arabile 12 996 ha. Profil: grîne, lapte și carne, deci agrozootehnic. Predomină cerealele păioase — 65%, după care urmează porumbul și floarea-soarelui. Total ferme: 2, dintre care 7 de cîmp și 5 zootehnice. Conducători de ferme: 10 ingineri și 1 tehnician.

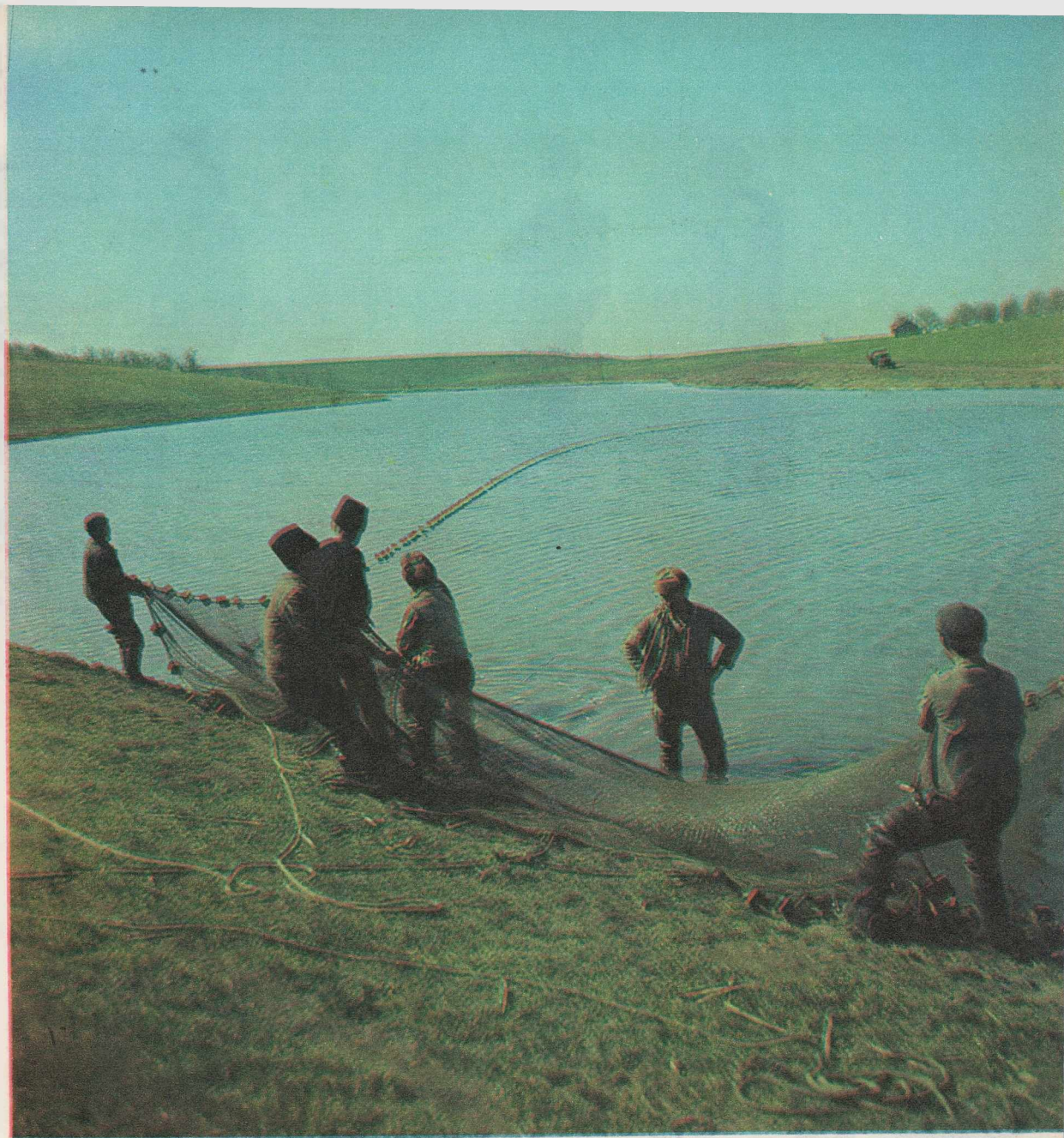
Aprilie 1967. Proaspeții fermieri au sîinea și cuțitul, adică inițiativa și ăspunderea. Au pămînt bun, au vite frumoase, au mașini, au parale, au autonomie, au muncitori destoinici. Ată deci mijloace primordiale pentru a scoate din holde spic cît vrabia și lin ugerul vacilor rîuri de lapte la un preț de cost scăzut; iată o seamă de condiții noi menite să concure la lichilarea unei dramatice tradiții create în multe din fostele gospodării agricole de stat: inexistența beneficiilor și creșterea pierderilor planificate.

Ce au făcut fermierii din Lehliu? Ei au fost printre primii din țară care, după ce au dezbătut amănunțit planul de producție cu muncitorii, au arătat în consiliul de administrație că bătaia pe diversele fronturi ale producției agrozootehnice are șanse să fie cîștigată cu succes. Deși erau în primul an al existenței lor, fermele și-au produs cifre de plan mărite, între 5 și 20%, ată de sarcinile fostelor gospodării.

Să însemnăm pentru început două cifre pe care e bine să le reținem pentru ca mai la urmă să le confrunțăm cu alte cifre: 77 176 000 lei erau veniturile planificate pe '67 ale fermelor din Lehliu. La 8 813 000 lei erau prevăzute beneficiile în primul an de înținare a fermelor. Rețineți aceste două cifre pentru ca să vedeți ce se va întimpla cu ele.

BRAVO, FERMIERILOR!

Am spus că la Lehliu piinea se găsește în cea mai bună casă a ei. De aceea oamenii au crescut-o pe o suprafață foarte mare, 5 550 hectare. Producție medie planificată la hectar: 2 910 kg. Producție medie rea-

Milioanele se fac și din baltă (60 ha) dacă faci piscicultură în sistem dirijat.

CUM SE FAC MILIOANELE

Reportaj de George CIUDAN. Fotografii de S. STEINER

lizată la hectar: 3 711 kg. Beneficiu prevăzut la cultivarea grîului: 4 495 000 lei. Beneficiu realizat: 9 231 000 lei. Cum a fost posibil să se depășească beneficiul în asemenea proporție numai la o singură cereală? Prețul de cost pe tona de grîu a fost cu mult mai mic față de cel planificat. Acesta este un motiv. Fermele au livrat statului peste plan 3 800 tone grîu, acesta este al doilea motiv. Cam același lucru s-a petrecut și cu floarea-soarelui. Nu s-au recoltat 4 253 tone, cît a fost prevăzut, ci 4 845 tone. Nu s-a vîndut tona de floarea-soarelui cu prețul planificat, ci cu mai mult. Nu s-a

realizat beneficiul planificat de 5 666 000 lei, ci unul de 6 302 000 lei. Vedeți cum se fac milioanele? Nu e chiar simplu, e bătaie de cap, dar se pot face. Fermierul, dacă are marfă excelentă, trebuie să fie și un negustor bun, altminteri nu e gospodar. Fermele Dilga și Dor Mărunt au valorificat la export 5 800 tone grîu. Primele de export pe care le-au încasat s-au ridicat la peste 780 000 lei.

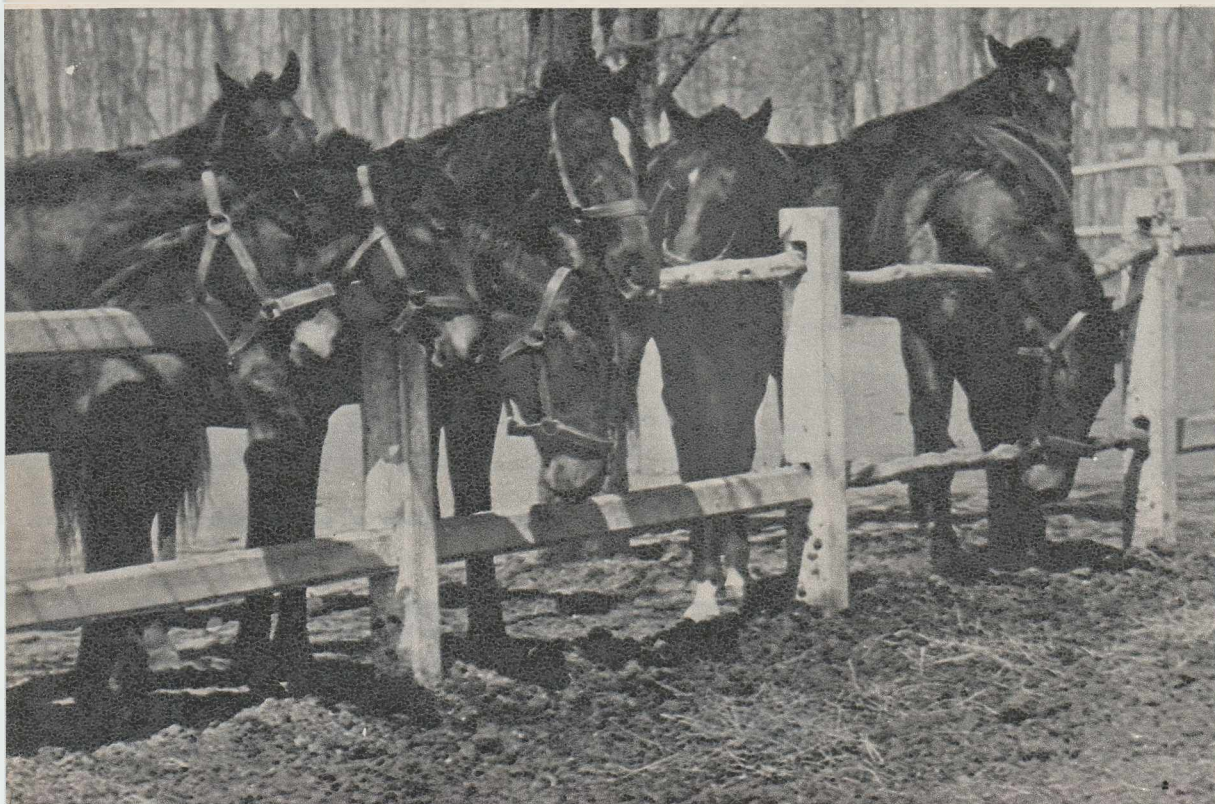
La porumb s-a petrecut o situație care la prima vedere pare paradoxală: unele ferme au realizat o producție medie cu ceva mai mică față de cea planificată. Si totuși porumbul a adus

un beneficiu de un milion în plus față de cel planificat. Pe unde au scos oamenii cămașa? Pe la porumbul de sămînță, unde s-au realizat sensibile depășiri de plan.

De unde se mai scot milioanele? Din vite. Ziceau unii la începutul anului că e foarte greu, că nu sînt condiții; așa gîndeau, de pildă, cei de la ferma Dor Mărunt care și-au planificat un beneficiu de, nu rîdeți, 2 000 lei. Dar și-au dat apoi seama că au condiții și că, de vor luă taurul de coarne, la finele anului beneficiul nu va fi de

(Continuare în pag. 8)

Sub supravegherea atentă a oamenilor — la Lehliu — mașinile și tractoarele aduc la zi lucrările agricole de primăvară.

N-ați auzit de vestita herghelie de la ferma Dor Mărunt? Ea este una dintre podoabele fermei. A nu se uita: și herghelia și-a adus partea ei de contribuție la veniturile bănești.

2 000 lei, ci de 1 256 000 lei. Exact așa s-au petrecut lucrurile.

De unde se mai scot milioanele? Din baltă. Acolo, dacă nu crește nici porumbul, nici grâul, crește crapul. Transformi mlaștina nu în teren sărat, ci în iaz și obții 1 500 kg pește la hectar. Ceea ce e foarte rentabil. Așa se petrec lucrurile la ferma Valea Argovei.

IMPOSIBILUL POATE DEVENI POSIBIL

Tehnologul șef al I.A.S.-Lehliu, inginerul Alexandru Bobică, spune că la început au fost unele glasuri care susțineau că cifrele de plan sînt mari,

că fermele tiind în primul an de existență e imposibil să realizeze un beneficiu mare. Practica a dovedit altfel. Pătrunși de simțul răspunderii totale și acționînd cu inițiativă în toate sectoarele de producție, fermierii au dovedit că sînt în stare să înlăture inerția și munca de mîntuială și să realizeze lucruri demne de laudă. Astfel a fost cu puțință ca la ferma Ogorul (profil zootehnic) pierderea planificată de 454 000 lei să fie complet înmormîntată și la sfîrșitul anului să se realizeze un beneficiu de 259 000 lei. Același imposibil a fost făcut posibil la ferma Valea Argovei unde pierderile planificate — 93 000 lei — au fost transformate într-un beneficiu de 840 000 lei.

Bineînțeles, această cotitură de 180 grade n-a fost făcută prin nici un ordin al Departamentului întreprinderilor agricole de stat, nici prin hotărîri luate peste noapte de către Consiliul de administrație al I.A.S.-Lehliu. Nici nu era cu puțință. Cotitura s-a făcut datorită fermierilor și muncitorilor care știau ca nimeni altcineva ce trebuie făcut, cum trebuie muncit pentru ca două lucruri care să meargă ca ceasul să fie pe deplin realizate: producții cît mai mari în toate sectoarele și preț de cost cît mai scăzut. Și aceste două lucruri de importanță capitală, la Lehliu au fost pe deplin realizate.

La începutul acestor însemnări v-am amintit două cifre pe care și le-au

Un vechi cîntec zice: «Ciobănaș cu trei sute de oi...» Poate s-ar cere un cîntec nou pentru a spune adevărul de la Lehliu: «Ciobănaș cu mii de oi...»

propus fermierii din Lehliu să le realizeze la sfârșitul lui '67: un venit total de 77 176 000 lei și un beneficiu de 8 813 000 lei. Acum rețineți următoarele cifre: au realizat un venit de 84 058 000 lei și un beneficiu de 19 258 000. Splendid.

UN STEAG ȘI NIȘTE PREMII DE MILIOANE

La asemenea realizări excepționale, cum era și firesc, fermierii și muncitorii de la I.A.S.-Lehliu s-au ales cu un steag de mare cinste și onoare și cu niște premii substanțiale la care pot rivni, dacă-i țin curea, toți cei ce lucrează în fermele agricole. Între 25 000 și 55 000 lei au fost premiile obținute de 11 fermieri din Lehliu. Ce-or face cu aceste sume inginerii Arcadie Loghin, Mihail Cojocaru, Claudiu Coțofană, e treaba domniilor lor. Să-i cheltuiască sănătoși și cu folos. Ce-or face cu frumoase premii de multe mii de lei o seamă de muncitori ca Gheorghe Ene, Constantin Costea, Nicolae Rîșnoveanu și alte câteva sute, e tot treaba domniilor lor. Bani aceștia n-au venit din senin,

n-au picat din cer. Îngrijitori de animale și tractoriști au muncit nu de puține ori din greu, i-au bătut vifornțele și ploile, i-au ars soarele de jar al Bărăganului. Dar a meritat!

UN FERMIER A DAT FALIMENT

Se mai întâmplă. Doamne ferește. Au dat faliment și alți fermieri, din țări cu agricultură mai avansată ca a noastră. I-au înghițit alții mai puternici sau i-au nenorocit calamitățile ori au tăbărit pe dinșii muncitorii neplătiți sau băncile. La noi, pe fermier nu-l înghite nimenea. Doar calamitatea îl poate păgubi. Delăsarea sau proasta organizare îi pot însă juca festa.

Și la Lehliu, din cei 12 fermieri unul a dat faliment. E cazul inginerului Emil Tudorin de la ferma de taurine Dilga. Dumnealui trebuia să realizeze un beneficiu de 273 000 lei și a obținut o pierdere de 234 000 lei. A rămas dator cu 700 hectolitri. Știi când a rămas? Tocmai în cea mai bună perioadă a anului, tocmai în trimestrul IV, când baza furajeră e perfect echilibrată în toate unitățile agricole, când se obțin, de regulă, mari producții de

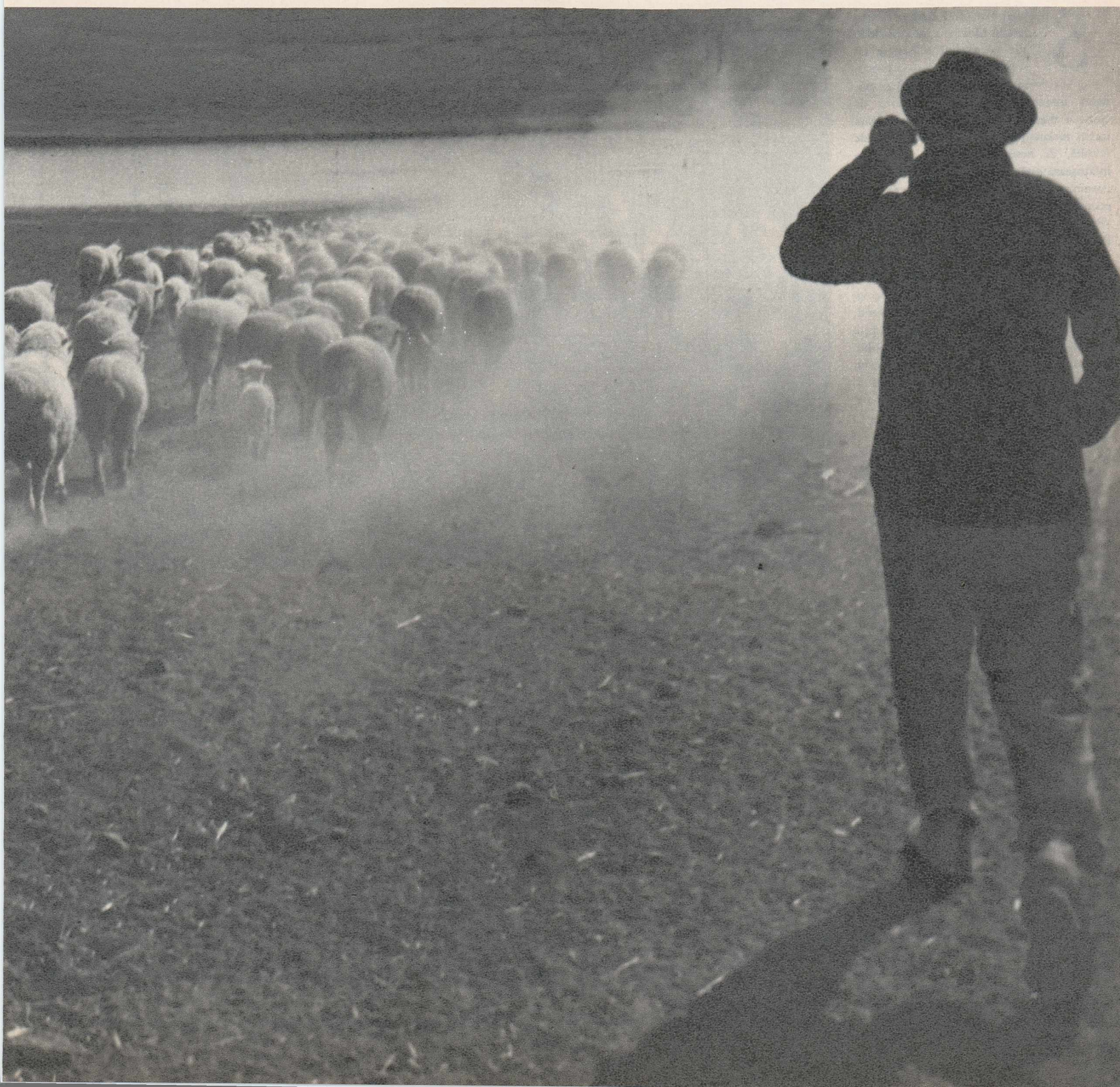
lapte. Dar dacă lași vacile în paza Domnului, dacă nu dai pe la fermă cu săptămânile, dacă iubești foarte turismul și aventura sentimentală, te arzi. Omul e liber să facă cu viața sa ce vrea, dar nu e liber, mai cu seamă când e șef, să incurce munca și viața celor pe care îi conduce. La ferma de taurine Dilga sînto seamă de muncitori cu rezultate excepționale în muncă, oameni care și-au depășit sarcinile de producție dar care, datorită faptului că ferma nu are rezultate economice pozitive, n-au beneficiat de sistemul de premiere. Poate că acest sistem, bun în liniile lui generale, mai are pe undeva unele neajunsuri. La lucrul acesta trebuie să cugete șefii cei mari din agricultura de stat, oamenii cu munci de răspundere din Departamentul I.A.S. Dar ne punem o întrebare și ne adresăm d-voastră, tovarăși din Consiliul de administrație de la I.A.S.-Lehliu: de ce ați lăsat ca lucurile să ajungă pînă aici, de ce n-ați pus piciorul în prag mai devreme? D-voastră ați luat, și pe bună dreptate, drept premii sume frumoșele. Dar muncitorii de la taurine (Dilga) care n-au nici o vină că șeful lor i-a dus la

pagubă, n-au luat nimic. Poate că ar fi bine să mai gîndiți asupra acestui lucru.

Am văzut recent marile moșii de grîne de la Lehliu. Ele dau semne pentru un seceriș și mai bogat. Am văzut semănăturile de primăvară și am simțit cum se zbat în solul gras să se ridice către soare, boabele încolțite. Am văzut cirezile mari de vite alese, am văzut cum cresc mieii și crapii, am văzut minjii cu priviri senine, am văzut ville, și pomii în floare.

Toate acestea le-am văzut în Bărăgan, la Lehliu, acolo unde un steag de mătase arată că oamenii, cînd vor, pot realiza lucruri excepționale.

Fermierii ne-au spus că, deși sarcinile de plan pe 1968 sînt substanțial mărite față de anul trecut, vor face tot ce le stă în putință pentru ca acest steag să nu plece de la Lehliu. Foarte frumos. Pentru menținerea gloriei se cere și multă perseverență. Și cînd te gîndești că gloria aceasta se lasă și cu câteva milioane drept premii, e un motiv în plus să nu pierzi ce ai cîștigat.

120 DE ANI DE LA

ÎN MOLDOVA A FOST DAT SEMNALUL...

Evenimentele revoluționare desfășurate cu 120 de ani în urmă în țările române reprezintă o pagină de mari împliniri în istoria frământată a poporului nostru. Nu reprimarea rămâne faptul esențial al evenimentelor de la 1848, ci drumul pe care ele l-au deschis progresului, sprijinind procesul de constituire a României moderne.

Începutul procesului revoluționar a avut loc în Moldova, unde în primăvara anului 1848 a izbucnit vîlvătaia revoluției...

de DAN BERINDEI

Situația revoluționară — constatată în Moldova încă din 1846 atât în mediul orășenesc cît și în mediul rural — cunoscută în iarna 1847-1848 o evidentă intensificare. Sintetizînd starea de spirit a maselor țărănești, un boier arăta într-o reclamație din 1848 că «un duh de revoltă, de nesupunere și de anarhie se înfățișează astăzi... între locuitori». Vestea evenimentelor revoluționare europene a accentuat frămîntarea maselor moldovene. «Proclamarea republicii, fuga regelui Louis Philippe, manifestul lui Lamartine, răscolirea tuturor naționalităților — arăta George Sion — electrizară inimile moldovenilor». Centrul nemulțumirilor a fost în chip firesc orașul Iași, unde agitațiile au devenit din ce în ce mai puternice. În timpul nopții, pe ziduri se lipeau afișe ostile regimului regulamentar și însuși domnitorului, aveau loc întruniri și întreaga stare de spirit a populației indica iminența unor puternice manifestări social-politice.

LA 27 MARTIE, LA HOTELUL PETERSBURG DIN IAȘI...

Refuzul domnitorului Mihail Sturza de a lua inițiativa unor reforme a făcut ca nemulțumirile să crească, determinînd concretizarea lor într-o mișcare revoluționară. La 27 martie s-au întrunit la hotelul Petersburg din Iași peste o mie de oameni aparținînd burgheziei, boierimii liberale și, în parte, opoziției boierești conservatoare. Această adunare, destul de eterogenă din punct de vedere social și politic, a adoptat hotărîrea ca un comitet să alcătuiască o petiție sintetizînd dorințele diferitelor pături și clase sociale, dorințe care — se nădăjduia încă — urmau să fie satisfăcute de domnitor.

Petiția, alcătuită în ziua următoare în casa lui Costache Sturza, reflecta soluțiile de compromis la care ajunseseră grupările componente ale mișcării din martie 1848. Cele 35 de articole oglindeau, în general, un program moderat pe care îl anunța chiar și cel dintîi articol referitor la «sfînta păzire a Regulamentului».

Cu toate acestea, chiar și revendicările burgheze moderate veneau în evidență contradicție cu regimul politic existent. Asigurarea libertății personale, responsabilitatea ministerială, inamovibilitatea funcționarilor, publicitatea ședințelor tribunalelor și ale Adunării obștești, eliberarea deținuților

▲ Pe străzile Iașului a fost pentru prima dată aprinsă flacăra Revoluției de la 1848 din Moldova. Lezenii au putut retrăi acest moment însuflețitor participînd la manifestările organizate recent cu prilejul aniversării a 120 de ani de la Revoluția din 1848

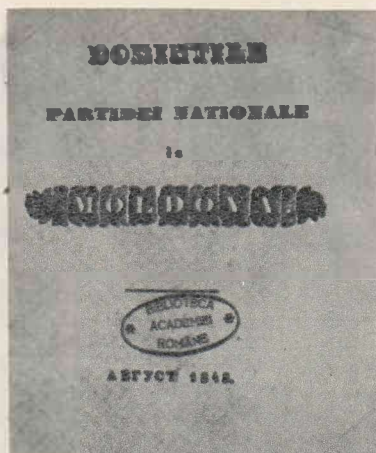
politici, reforma școlară pe o temelie națională și chiar și prevederea îmbunătățirii situației țăranilor — deși vag formulată — erau tot atitea prevederi menite a duce în mod practic la înlăturarea orînduirii în ființă. Totuși domnitorul s-a arătat dispus să accepte aceste revendicări, mai ales cînd a constatat că petiția fusese semnată de sute de persoane și chiar de mitropolit, dar s-a opus stipulațiilor din petiție care prevedeau dizolvarea Adunării obștești și înființarea gării cetățenești, dîndu-și seama că acestea urmau să ducă la pierderea pozițiilor sale politice.

Întrunindu-se în mod succesiv la Costache

▲ Luți în primăvara anului 1848. Sub aparența calmă, «de fiecare zi», clocotea revoluția...

REVOLUȚIA DIN 1848

exilați în Turcia, unii reușind însă ulterior să fugă de sub escortă.

Deși evenimentele de la Iași au avut un caracter revoluționar limitat, ele sînt de parte de a înfățișa în toată amploarea ei mișcarea revoluționară pașoptistă moldoveană. În timp ce în țară situația revoluționară a continuat, și s-a accentuat îndeosebi în mediul rural, fruntașii revoluționari

«Dorințele partidei naționale în Moldova», elaborate de Mihail Kogălniceanu, condamnă regulamentul organic, pledau pentru improprietărea țăranilor, schițau un larg program referitor la dezvoltarea economică a Moldovei.

meroase locuri și în altele au atacat conacele moșierești. La Mălăești, în ținutul Fălciu, stăpînul moșiei se plîngea în vara anului 1848 că țăranii refuzau să iasă la seceră și «ca niște bontușci (revoltați) s-au atins și chiar de cîntea mea, cu feluri de cuvinte indestul de atacaritoare și cu sumeții».

Au existat centre ca la Grozești, Hangu și Bălțăești, unde sătenii au fost organizați în unități bine înarmate și dotate cu steaguri tricolore, prezența acestor unități punind în primejdie regimul lui Mihail Sturdza.

«PRINȚIPIILE NOASTRE PENTRU REFORMAREA PATRIEI»

Conducători ai mișcării revoluționare moldovene s-au refugiat în Bucovina și în

mîntul României».

În vara anului 1848, mișcarea revoluționară moldoveană și-a centrat activitatea în Bucovina, unde s-a organizat un Comitet revoluționar moldovenesc și unde, din însărcinarea acestuia, liberalul-democrat Mihail Kogălniceanu a elaborat în luna august cel mai amplu program revoluționar românesc din 1848, intitulat «Dorințele partidei naționale în Moldova».

Autorul condamnă regulamentul organic, pleda energic pentru desființarea boierescului și improprietărea țăranilor (dar prin răsкупărare!), schița un larg program referitor la dezvoltarea economică a Moldovei și totodată se pronunța pentru adoptarea unui șir de reforme cu caracter burghez menite a asigura, în cadrul unei noi ordini, egalitatea, libertatea, desființarea privilegiilor de clasă. Un rol deosebit era atribuit Unirii Moldovei și Țării Românești, acest act fiind considerat drept o «cunună» a reformelor ce se preconizau și drept «cheia bolșii» edificiului național.

Deși n-a căpătat amploarea din Țara Românească și Transilvania și cu toate că revoluționarii nu au putut prelua efectiv puterea, cum s-au petrecut lucrurile în celelalte două țări românești, mișcarea revoluționară din Moldova se înscrie la loc de cinste între evenimentele anului 1848. Tocmai în Moldova a fost dat semnalul luptei revoluționare, masele dînd dovadă aci de un spirit de luptă revoluționar de nezdrunecat, iar programele elaborate de fruntașii mișcării de eliberare revoluționare moldovene au adus o contribuție esențială ideologiei pașoptiste.

În ansamblul ei, mișcarea revoluționară din Moldova a înscris în istoria începuturilor României moderne un moment dintre cele mai însemnate și totodată o pagină de luptă în procesul secular de eliberare socială și națională a poporului român.

Programul anului 1848 și-a găsit împlinirea în marile evenimente ale deceniilor următoare. Unirea Principatelor, Independența României și desăvîrșirea unității naționale în 1918 au fost împliniri ale năzuințelor pașoptiste. Dar în condițiile compromisului claselor dominante, burghezia nu și-a împlinit pe toate planurile nici propriul ei program. Realizarea deplină a eliberării sociale și naționale a poporului a revenit clasei muncitoare, continuatoarea celor mai înaintate tradiții de luptă și stegar al ideilor înaintate.

Pe drumul deschis de insurecția victorioasă din august 1944, poporul român — sub conducerea Partidului Comunist Român — a înlăturat orînduirea capitalistă și a trecut la făurirea orînduirii socialiste, statornicind pe noi baze viața sa materială și spirituală.

În lupta pentru desăvîrșirea construcției României socialiste, poporul român găsește izvor de forță și energie în paginile eroice ale tradițiilor revoluționare, în momentele de seamă ale luptei de eliberare socială și națională, între care se înscriu și evenimentele revoluționare din Moldova anului 1848. La 120 de ani de la împlinirea lor, aceste evenimente impun cinstit și respect, patriotismul revoluționarilor pașoptiști, dîrzenia și jertfele lor înscruindu-se ca un luminos exemplu în frămîntata istorie a trecutului patriei.

Sturdza, iar apoi la Alexandru Mavrocordat, opoziționiștii s-au arătat intransigenți în susținerea programului expus în petiția-proclamație adresată domnitorului Sturdza și i-au cerut acceptarea integrală a acesteia. Deși frînat de boierii conservatori și chiar și de cei liberali din cadrul opoziției, în cursul zilelor de 28 și 29 martie a început să se reliefeze din ce în ce mai evident o mișcare de mase. Străzile unde se aflau casele care au servit ca locuri de întrunire ale opoziției erau înțesate de lume, de mica burghezie orășenească și chiar și de unii lucrători. Totodată a început o acțiune de strîngere a armelor și s-a încercat organizarea unor acțiuni armate.

Era însă prea tîrziu: unitățile de mercenari ale domnitorului, conduse de înșiși fiii acestuia, au trecut la reprimarea mișcării înainte ca aceasta să-și fi putut organiza temeinic acțiunile de luptă. S-au făcut peste 300 de arestări, unii opozanți fiind exilați pe la moșii sau mănăstiri, iar 13 dintre ei, îndeosebi fruntași liberali-democrați, au fost

refugiați dincolo de granițe au adus o importantă contribuție pe plan ideologic prin elaborarea unor programe revoluționare și au conlucrat cu fruntașii revoluționari din celelalte țări românești, asigurînd prin aceasta un caracter unitar revoluției românești de la 1848.

«...CU FELURI DE CUVINTE INDESTUL DE ATACARISITOARE ȘI CU SUMEȚII»

Starea de spirit a țăranimii moldovene a marcat o evidentă accentuare a tendințelor de revoltă. Țăranii de la Bozieni, în ținutul Neamțului, și-au manifestat fățiș credința «că ei n-ar avea mai mult a face boierescul, ci a se îngriji numai de lucrul lor». Pînă și pe moșiile lui Mihail Sturdza țăranii refuzau să presteze claca.

Cînd în Moldova au sosit știrile despre izbînda revoluției în Țara Românească, frămîntările țăranimii au sporit și mai mult. Sătenii au refuzat să iasă la seceră în nu-

Transilvania. Alecu Russo, George Sion, Lascăr Rosetti și alții au participat plini de entuziasm la marea adunare națională de la Blaj din 3/15 mai. Influența de evoluția evenimentelor din Transilvania, revoluționarii moldoveni refugiați în această țară au elaborat la 12/24 mai la Brașov cel mai înaintat program al mișcării revoluționare românești din 1848, intitulat «Prințiipiile noastre pentru reformarea patriei».

Programul prevedea desființarea serviciilor feudale și improprietărea fără nici o despăgubire a țăranilor clăcași, desființarea privilegiilor și egalitatea în fața legilor, ca și unirea Moldovei și a Țării Românești «într-un singur stat neatrînat românesc».

Exprimînd simțămintele cele mai profunde ale revoluționarilor români de pretutindeni, poetul patriot Vasile Alecsandri a publicat la 14 iunie în «Foaie pentru minte, inimă și literatură» din Brașov poezia «Hora Ardealului», cu versurile devenite celebre: «Hai să dăm mină cu mină/ Cei cu inimă română/ Să-nvîrtim hora frăției/ Pe pă-

NU VĂ LĂSAȚI FURAȚI DE „FRUMOS“!

DESPRE TREI FILME DOCUMENTARE

Simțindu-mă, probabil, mult mai mult ziarist decât cronicar, încerc o simpatie statornică — mărturisită și în alte rânduri, de altfel — pentru documentariștii de la *Sabia*. Se prea poate să-i iubesc și pentru faptul că ei fac gazetărie cu aparatul de filmat în mână, deci sînt de două ori fericiți. Sufăr ori de câte ori la *Patria* sau la *Republica* aud un vecin spunînd «of, completarea» și mă bucur cînd văd sala de la *Timpuri noi* fie și pe jumătate plină. Dar cum mai toate dragostele de pe lume cer ceva în schimb, mi-am îngăduit, adeseori, dreptul de a adăuga cuvîntelor de laudă și altele sincere muștrătoare. Cu riscul de a repeta niște observații, voi încerca să spun și de data aceasta că, după modesta mea opinie, un dușman care părea pînă aproximativ anul trecut pentru totdeauna alungat de la *Sabia*, a început din nou să-și arate colții; cîndva, spuneam acestui dușman «descriptivism», descriptivismul care înăbușă ideile; acum, mi se pare că ființa lui, foarte mlădioasă, s-a strecurat într-o altă haină, aceea a extazului în fața frumosului fără acoperire, fără supunere la obiect, a frumosului care ne întoarce gîndul pe alte căi decât cele dorite de autori. Cel puțin pe parcursul a două dintre filmele văzute, nu demult, «Flori pentru litoral» (autori: D. Dădîrlat — regia, E. Ghidali și I. Cornica — imaginea) și «Cînd frumosul este util» (autori: Alexandru Sirbu — regia, George Georgescu — imaginea), am avut sentimentul că s-a trecut pe lângă idei, că cineștii nu s-au îndurat ca la masa de montaj să renunțe la lungimea unor imagini, cu lumini și culori meșteșugite, în favoarea altora, poate mai puțin «potrivite» dar mult mai încărcate cu electricitatea informației, a noului, a celui ceva greu de descoperit tot timpul cu ochiul nostru de toate zilele. Plecînd de la sănătosul adevăr că la locul de muncă ne trăim o treime din zi, autorii documentarului «Cînd frumosul este util» își propun o mică investigație în estetica industrială. Vedem sau descoperim, cu reală plăcere, hale de uzine luminate cu știința care se cheltuiește în general pentru un spectacol, ne plimbăm print-o grădiniță — tot a unei fabrici — asemănătoare cu cea din «Anul trecut la Marienbad», aflăm, și ne pare bine, că la sortarea bilelor de rulmenți, pentru ca operația să fie mai puțin obositoare, trebuie să se aibă grijă de direcția căderii razelor de soare prin fereastră. Mai departe, filmul ne face o mare promisiune, aceea de a ne vorbi puțin despre psihologia culorilor. Fiecare mai cunoaște unele lucruri, de la Delacroix citire, de la Goethe, de la specialiștii mai noi. (Unii dintre ei ne vorbesc chiar în acest film, comunicîndu-ne generalități care nu strică să le auzim de mai multe ori.) Dar numai pelicula ne poate convinge, nu vorbele, că un perete, luminat într-un anume chip «poate crea senzația zilei, a cerului cald». Tocmai acum însă aparatul trece în goană peste acest perete, chemat de incandescența unei șarje, ce-i drept, mult mai fotogenică, dar nu cea mai potrivită aici. De ce n-au fixat cineștii încă cinci-șase notații de genul aceleia cu perețele, de ce au ratat prilejul de a comenta prin glasul particular al documentarului relația științifică culoare-psihologie-locul de muncă-eficacitate în producție? Și filmul «Flori pentru litoral» are făgăduințe demne de luat în seamă. Făgăduința, mi s-a părut, era materializată în câteva vorbe:

care anunțau cum s-a schimbat destinul florilor, al acestor ființe care au cerut atîta trudă omenească pentru a fi obligate ca, în climatul litoralului nostru, să izbucnească sub forma acelor minuni vegetale. Nimic însă despre «schimbarea destinului». Desigur, ar fi stupid să reproșez că prea s-a invadat ecranul cu flori de toate neamurile și luate din toate unghiurile, mai ales că despre unele am aflat că au nume atît de simpatice precum: superstar, prima balerină, madame Pompadour etc. Dar în locul imaginilor cu o fată țînind duios la piept un buchet, al alteia care sapă și al plajei de la Mamaia am fi dorit ceva despre acel «destin». Sau am fi vrut să luăm parte la polenizarea gladiolilor, căci crainicul ne spusese: «dacă aveți norocul, puteți asista la...» Dar cum să dăm de acest noroc? Să-l căutăm cu lumina cînd cineștii ni-l

puteau aduce la doi pași de noi?

Observații asemănătoare se pot face și pe marginea documentarului «Țara Birsei» de Erwin Szeckler, film ambițios, care a țintit să spună totul despre Brașov, dar absolut totul. Din mulțimea de generalități a izbucnit însă un splendid răspuns al unei trecătoare. La nemaipomenita întrebare «ce părere aveți despre orașul dv?», dînsa a zis cu un exemplar simț al nuanței: «Avem o toamnă frumoasă».

Magda MIHĂILESCU

P.S. În programul anunțat de cotidiene era trecut și un film, «Digul», al lui Jean Petrovici, creator talentat, ale cărui documentare le-am așteptat totdeauna cu interes. Din păcate, nu i-am văzut filmul pe ecran. Nu știm de ce a lipsit.

NOUL VAL 1968

De zece ani încoace se tot vorbește de «noi valuri». Cu mai multă sau mai puțin seriozitate (o dată formula găsită, e atît de ușor să o aplici!), în ultimele săptămîni însă presa franceză vehiculează mai insistențios ca oricînd cuvintele acestea destul de tocite. Pricina: ieșirea simultană pe piață a filmelor unui grup de patru realizatori dintre care nici unul nu a implinit treizeci de ani: Yves Boisset, 28 de ani (*Les jardins du diable*), Guy Giles, 27 de ani (*Au pan coupé*), Francis Leroi, 21 de ani (*Pop Game*), Jean-Daniel Simon, 25 de ani (*Le fille d'en face*). Comentatorul revistei «l'Express», Pierre Billard, ni-i recomandă cu deosebită încredere. Să-l ascultăm: «Noul val 1968, cel care asaltează în aceste săptămîni ecranele, pare a fi mai bine înarmat împotriva loviturilor sorții. Ceea ce te izbește la acești tineri realizatori este profesionalismul lor deja foarte bine pus la punct. Desigur, au frecventat Cinemateca. Dar au mai și minuit o cameră încă din adolescență. Am putea spune că ei cunosc fizicele cinematograful...»

1) «Yves Boisset nu avea nici 20 de ani cînd l-a însoțit pe Yves Ciampi în Extremul Orient, fiindu-i asistent la «Cine ești dumneata», domnule Serge?» Critic cinematografic, autor al unei lucrări despre filmul american, el a fost, rînd pe rînd, asistentul lui Jean-Pierre Melville, Vittorio de Sica, Claude Sautet. A fost colaboratorul direct al lui René Clément pentru «Arde oare Paris!?!» A filmat pînă acum în Japonia, Senegal, Statele Unite, Uniunea Sovietică, Italia, Spania, Turcia. Harry Saltzman, producătorul

lui James Bond, l-a însărcinat să străbată lumea, în căutare de noi decoruri pentru filmele cu agentul 007. În opt ani de activitate profesională, Boisset a achiziționat bagajul de cunoștințe al unuia din marii tehnicieni ai anilor '30.

2) «Guy Giles și-a cumpărat la 19 ani prima bobină cu peliculă de 16 mm, de la un fotograf din Alger. Student la Artele plastice, el și-a consacrat timpul liber realizării unui film despre străzile agitate ale capitalei algeriene în timpul războiului... De atunci Guy nu s-a despărțit de aparat. Un aparat de împrumut, bineînțeles, cu peliculă dată de prieteni, de François Reichenbach ori de producătorul Pierre Braunberger. El este propriul său operator. Filmează precum respiră, fără să țină seama de normele administrative».

3) «Recordul vocației precoce este deținut de Francis Leroi. La 11 ani făcuse deja o adaptare după «Le Grand Meaulnes», cu o peliculă de 8 mm, cu toată împotrivirea tatălui său. La 16 ani a fost asistentul lui Claude Chabrol pentru «Landru», tot împotriva voinței părintelui său care l-a învinuit pe Chabrol de «corupere de minori»... Pentru Leroi actorii și tehnicienii au acceptat să filmeze pe credit...»

4) «Jean-Daniel Simon, ca și primii trei, s-a hrănit tot cu cinematograful. A fost prietenul de boemie al cineastului polonez Roman Polanski. Înainte de a realiza emisiuni de televiziune, s-a numărat printre asistenții lui Fr. Reichenbach, Michel Boisrond, Roger Vadim».

«Le fille d'en face» al atît de tînărului Jean-Daniel Simon lansează o vedetă: Marika Green (în fotografia noastră, alături de Bernard Verley)

Shirley McLaine în filmul «De șapte ori femeie» (producție a studiourilor «20th Century Fox»). De șapte ori mare actriță.

cine cîntă?

În fiecare din țările participante la festivalul anual al Eurovizionii, concurentul este selecționat de televiziunea națională. Massil, laureata concursului, n-a fost desemnată din capul locului. Televiziunea spaniolă anunțase inițial la Londra că va fi reprezentată de Juan Manuel Serrat. Numai că acesta a refuzat condiția pusă de autoritățile din țara sa: să cînte în spaniola castiliană, limba oficială a statului. Juan Manuel Serrat a devenit celebru cîntînd în catalană, limba provinciei sale natale, și n-a vrut să sacrifice de dragul unui premiu internațional (e de presupus că dacă Massil l-a cucerit, l-ar fi cucerit cu atît mai ușor un cîntăreț considerat mai bun decît ea) principiul de conduită pe care și l-a impus o dată pentru totdeauna. În Spania, folosirea limbii catalane, limba Barcelonei, indică îndeobște nu o tendință separatistă, ci opoziția politică față de regim. Ziarele franceze au scris apoi că, alegînd un cîntec numit «La, la, la», cîntăreața laureată și-a manifestat în felul ei solidaritatea cu răzvrătitul: cel puțin titlul cîntecului ei nu era nici el castilian.

Mi-am amintit, reflectînd la semnificația acestui incident, cîteva amănunte caracteristice ale biografiei altor tineri cîntăreți străini. Joan Baez a făcut închisoare pentru vehemența cu care și-a manifestat opoziția față de războiul dus de Statele Unite în Vietnam. Bob Dylan și-a închinat întreaga activitate muzicală cauzelor nobile pentru care militează cei mai buni dintre tinerii americani. Cînd Hugues Aufray a declarat că-l admiră pe Bob Dylan și se străduiește să contribuie la răspîndirea cîntecelor lui, pretutindeni, el ne-a mărturisit nu că imită o manieră artistică, ci că aderă la un crez, că s-a înrolat într-o luptă.

Cei mai buni reprezentanți ai muzicii moderne dau glas năzuințelor tinerei generații, care îi îndrăgește și îi admiră nu numai pentru vocea lor, nu numai pentru stilul interpretării lor, ci pentru tot ce sînt și tot ce fac. Scriu aceste rînduri gîndindu-mă că nu numai compozitorii, textierii și cîntăreții sînt vinovați de rămî-nerea în urmă a muzicii noastre ușoare, ci și — poate în primul rînd — cei răspunzători de atmosfera în care se dezvoltă această muzică. Televiziunea, ca unul dintre principalii ei mentori, n-a demonstrat niciodată, pînă la șocul cerbilor, că ar fi conștientă de această responsabilitate. Acum s-a speriat, se pare, și i-a izgonit pur și simplu din programele ei pe cei ce au reprezentat-o la festivalul de la Brașov. În consecință, muzica ușoară și profesioniștii ei sînt tratați în continuare ca elemente periferice, cumva dubioase, ale vieții artistice. Ar fi bine să se creeze secții specializate la conservator, e necesar să se ia măsuri organizatorice în vederea stimulării creației și a perfecționării măiestriei interpretative, dar pentru ca personalitățile valoroase ale generației tinere, cei ce au ceva de spus, să-și aleagă acest gen muzical spre a-și exprima sentimentele și gîndurile, e nevoie și de altceva. Trebuie să se pună, cred eu, de la schimbarea opticii factorilor de răspundere de la televiziune. Nu vom avea ca interpreți oameni de o calitate deosebită atîta timp cît nu vor fi tratați cu deferență convenită oricărui artist. Cei ce n-o merită se vor elimina automat din competiție, dacă va exista o adevărată competiție.

O dovadă flagrantă a desconsiderării muzicii ușoare și a reprezentanților ei este teoria potrivit căreia ar fi degradant pentru un actor să coboare pînă la nivelul lor. Din această teorie profund dăunătoare a decurs interzicerea apariției actorilor pe micul ecran în postura de cîntăreți. Am scris de cîteva ori că este o măsură absurdă și de aceea m-am bucurat cînd în programul de duminică 7 aprilie «Șlagăre în interpretarea actorilor». Departe de mine prezența că televiziunea ar fi luat în sfîrșit în seamă una dintre sugestiile formulate în această rubrică. Credeam însă că măcar atît se va înțelege din lecția festivalului de la Brașov. Greșisem. În ultima clipă, programul a fost modificat. Doar Colea Răutu reușise să se strecoare, spre satisfacția generală, în spectacolul de varietăți de 1 aprilie.

Sînt multe de spus despre plusul de frumusețe, culoare și sens pe care-l dau cîntăreții-actori melodiilor interpretate, ca să nu mai vorbim de substanța superioară a repertoriului lor. Deocamdată să notăm că, pentru înobilirea și purificarea atmosferei în muzica ușoară, ar fi preferabil ca vîgilența televiziunii să se exercite în altă direcție: să interzică accesul pe micul ecran celor ce se dedau la exhibiții penibile, antiartistice, pe scenele teatrelor de revistă sau prin localuri.

ENIGMA „FARFURIILOR ZBURĂTOARE” SE APROPIE DE CLAR

«Farfuriile zburătoare» și modul în care ele și-au găsit reflectarea într-un program de televiziune au făcut recent obiectul unei cronici a colaboratoarei noastre Felicia Antip, precum și al unui articol al tovarășului Ion Hobana, publicat în «Flacăra», ceea ce a determinat, la rîndul său, o replică a tovarășei Antip.

Socotind că problema discutată prezintă un interes mai larg decît acela circumscris televiziunii, ne-am adresat unor specialiști în tehnica rachetelor și în astronomie, cerîndu-le părerea. Publicăm aici răspunsurile lor, împreună cu articolul tovarășei Antip. Desigur,

într-o problemă atît de controversată ca cea a «farfuriilor zburătoare», nu ne putem aroga dreptul de a trage concluzii definitive. Este drept, specialiștii înclină spre a atribui o origine pur pămînteană «farfuriilor zburătoare», dar atrag atenția asupra pericolului de absolutizare, de încercare a explicării fenomenelor fizice doar prin prisma cunoștințelor științifice din zilele noastre. Nu este exclus ca știința veacurilor viitoare să răstoarne unele concepții adînc înrădăcinate, lărgind astfel tot mai mult viziunea noastră asupra Universului și a legilor sale...

**«PERSONAL CRED CĂ ESTE
VORBA DE ÎNCERCĂRI DE
REALIZARE A UNOR MIJ-
LOACE DE PROPULSIE MAI
PUTERNICE»**

de George STĂNILĂ
doctor în științe fizico — matematice,
șef de sector la Observatorul astronomic din București

**...Să nu uităm însă că va exista o știință
a secolului XXI și o știință a secolului
XXX, în lumina cărora Universul ar pu-
tea să apară cu totul diferit de cel cunoscut
de noi.**

Este greu de făcut o istorie a obiectelor zburătoare neidentificate, cunoscute sub inițialele U.F.O. (Unidentified Flying Objects), și aceasta pentru simplul motiv că nici nu există un acord definitiv asupra datei primei apariții. Unii autori (Robert Charroux, Jacques Vallée și alții) susțin că despre «farfurii zburătoare» există mențiuni foarte vechi: în *Odiseea*, în *Titus Livius*, în piesa lui Shakespeare «Henric al VI-lea» și chiar în *Biblie*...

În ultimii 20 de ani, mai precis din 1946, astfel de apariții au fost observate deosebit de frecvent, ajungînd la aproximativ 7 000 în decurs de zece ani (1952-1962), iar în 1966 au fost semnalate circa 500 asemenea «farfurii». Cercetări ulterioare au dus la identificarea unui mare

număr dintre aceste obiecte, cu baloane, sateliți, lumini reflectate de nori, fenomene atmosferice, meteori și chiar aurora boreală. Însă aproximativ 2% din «farfurii» au rămas totuși neidentificate. Unii oameni de știință susțin că ele ar putea fi vehicule din spațiul extraterestru. Însă alții resping o asemenea ipoteză.

Unul dintre cei mai stăruiți cercetători ai unor asemenea apariții — James E. McDonald, directorul Institutului de fizică atmosferică și profesor la Secția de meteorologie a Universității din Arizona (S.U.A.) — a cerut chiar ca problema să intre în sfera preocupărilor Organizației Națiunilor Unite în speranța de a se determina o acțiune internațională în favoarea unei cercetări serioa-

se a problemei. Desigur că acesta este cel mai rezonabil punct de vedere. Dar pînă atunci să vedem care ar putea fi explicația cea mai plauzibilă a existenței «farfuriilor zburătoare». S-ar părea, la prima vedere, că acestea nu sînt altceva decît niște sonde extraterestre. Dar numai la prima vedere.

După cum se știe, în mod neîndoielnic, în sistemul nostru solar pe nici o planetă, în afara Pămîntului, nu există forme superioare de viață: Venus are o temperatură foarte ridicată, circa 300°, iar pe Marte ar putea exista doar forme foarte rudimentare de viață.

Această ipoteză devine și mai puțin plauzibilă dacă ne depărtăm de sistemul nostru solar.

Acceptarea existenței unor vehicule extraterestre subînțelege admiterea existenței în Univers a unor ființe mai inteligente decît omul, ceea ce desigur trebuie admis. Dar, pe bună dreptate, astronomul Karl Sagan de la Harvard afirmă că: «Dacă «farfuriile zburătoare» sosesec în mod regulat pe Pămînt, aceasta înseamnă că se acordă o însemnătate deosebită planetei noastre. Să ne amintim însă că Pămîntul se află la periferia Galaxiei. Mă îndoiesc că locuitorii din centrul Galaxiei s-ar interesa cîtuși de puțin de noi. Pămîntul este doar o planetă minoră care se învîrtește în jurul uneia din cele 100 miliarde de stele din Galaxie, la rîndul ei doar un element de proporții medii al unui Univers care s-ar putea să conțină 100 miliarde de galaxii». În plus, după cum se apreciază în prezent, în Galaxie ar putea exista circa un milion de planete locuite de civilizații avansate, dar ținînd cont de dimensiunile Galaxiei — diametrul de aproximativ 100 000 ani-lumină — aceste civilizații s-ar afla despărțite una de alta, de distanțe cuprinse între 300 și 1 000 ani-lumină.

Se pune totuși întrebarea firească, dacă nu cumva ar exista pe vreo planetă, aparținînd altui sistem solar, o civilizație foarte avansată care a reușit să trimită nave spre stele îndepărtate, cu viteze ce ar depăși cu mult limita actuală admisă de pămînteni (300 000 km/sec). În acest caz ar trebui să admitem că întreaga noastră știință pămînteană ar fi doar o ficțiune,

toate legile fundamentale în care credem ar fi greșite. Dar după cum se constată de către oamenii de știință, atît mișcarea stelelor foarte îndepărtate, cît și reacțiile nucleare care se produc în interiorul lor se supun legilor științei terestre.

Admițînd că totuși pe vreuna dintre planetele aparținînd uneia dintre stelele cele mai apropiate de noi ar exista o civilizație capabilă să detecteze transmisiile radio de pe Pămînt, este puțin probabil ca o navă trimisă spre noi să fi putut ajunge pînă aici: lumina de la cea mai apropiată stea — Proxima Centauri — ajunge pînă la noi în 4,3 ani. Cum însă nici o formă a materiei nu poate călători cu o viteză mai mare sau cel puțin egală cu viteza luminii — deoarece aceasta, după teoria relativității, reprezintă viteza limită în Univers — sînt necesari mai mult decît 4,3 ani pentru ca o eventuală sondă extraterestră să atingă Pămîntul, venind de la cea mai apropiată stea! Pentru a ajunge pînă la această stea, unei nave cosmice terestre i-ar fi necesari aproximativ 170 000 de ani.

Totuși existența unor astfel de apariții este incontestabilă și explicarea lor continuă să rămînă un mister pentru știință.

Desigur, această ignoranță a noastră nu poate fi ușor de înlăturat, dar este absolut necesar să se înceapă studiul științific și sistematic al problemei U.F.O.

Personal, cred că este vorba de niște încercări privind realizarea unor mijloace de propulsie mai puternice.

Deocamdată, fie că aceste apariții sînt puse pe seama unor fenomene naturale necunoscute încă sau sînt considerate nori de plasmă sau cîmpuri magnetice, toate acestea nu sînt de fapt decît ipoteze «pămîntene». În acest sens putem menționa și declarația astronomului J. Alan Hynek, directorul Observatorului Dearborn de pe lângă Universitatea Northwestern (S.U.A.): «În secolul al XX-lea există tendința să se uite că va exista o știință a secolului al XXI-lea și o știință a secolului al XXX-lea, în lumina cărora Universul ar putea să apară cu totul diferit de cel cunoscut de noi. Suferim poate de un provincialism temporar, de o formă de îngîmfare care a iritat întocdeauna posteritatea».

ZBURĂTOARE « MISTIFICATE»?

U.F.O. LA BARIERA... VITEZEI LUMINII?

de ing. Dumitru ANDREESCU
membru în Comisia de astronomică a Academiei

Chiar descoperirea — foarte probabilă — că «farfuriile zburătoare» sînt de fapt fenomene naturale, atmosferice, va îmbogăți cunoștințele noastre asupra lumii înconjurătoare.

În fața uluitoarelor, fascinantele progrese ale tehnicii, cînd maltratatul atom și-a înfrînt răzvrătirea, iar inteligența electronică își sporește miraculos vrednicia, cînd modelarea cerului a evadat din laborator confruntîndu-se cu referința, iar mințile se entuziasmează la perspectiva găsirii... celei de-a opta cifre caracteristice a valorii vitezei luminii (299 776,47 km/s), ei bine, în fața tuturor acestor multe dobîndiri ale epocii și a multor altora știute, e cit se poate de firesc sentimentul de plenitudine al unor contemporani. Fotografie și televiziune în culori și în relief, telecomunicații prin sateliți, navigație cosmică, energetică nucleară — toate sînt împliniri. În toamna viitoare oamenii vor «ateriza», probabil, pe Lună, apoi, nu după multă vreme, vor călători spre Venus și spre Marte. Și după aceea? Mai devreme sau mai tîrziu ne vom lovi de Marea Barieră. marea limitare: viteza luminii. Și totuși, spațiul cunoașterii nu-și va atinge vreedată limitele, indiferent de dimensiunea explorată. Iscodită atent, fiecare barieră a naturii își are mecanismul propriu de «ridicare», iar dincolo de ea ne așteaptă întotdeauna revelația. De altminteri, în legătură cu viteza «limită» menționată, se știe că de curînd oameni de știință americani au argumentat științific existența unui regim de mișcare superlumină chiar în lumea imediat înconjurătoare.

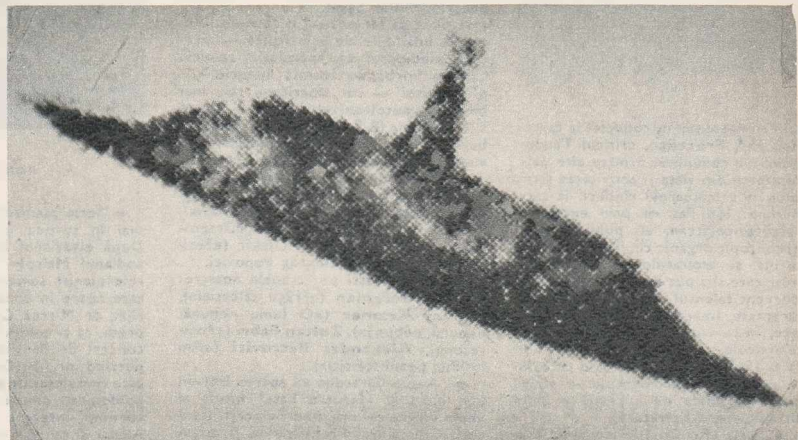
De legătură ar putea avea cele de mai sus cu controversata problemă a «farfuriilor zburătoare», sau U.F.O. (Unidentified Flying Objects) cum li se mai spune? Mai înainte de a mă explica, vreau să mai amintesc un fapt interesant. Nu demult o revistă străină nota acordul de opinie al unor savanți eminenți în privința existenței a cel puțin trei tipuri de civilizație în Univers: o civilizație de tip 3, corespunzătoare planetelor care nu exploatează industrial «furnalul atomic» solar, adică energia Soarelui «lor»; apoi o civilizație de tip 2, aceea a planetelor unde această energie este folosită în mod uzual; și o civilizație de tip 1, dezvoltată pe planete care întrebuin-

tează pentru nevoile lor energia galaxiei «lor» (deci nu numai a Soarelui din preajma planetei respective).

Se mai afirmă că între aceste tipuri de civilizații deosebirea sînt atît de radicale, încît o lume de tipul 3, ca lumea terestră, nu poate intra în contact cu o altă lume de rang superior, n-o poate cuprinde cu imaginația, nu-i poate concepe principiile, tot așa cum o bacterie nu poate dialoga cu un mamifer. În schimb, situația inversă este foarte probabilă.

Trecînd acum la subiect, doresc să precizez că nu pledez aici pentru însușirea ideii că «farfuriile zburătoare» ar fi de proveniență extraterestră. (Indiciile, foarte puține, în favoarea acestei teze sînt firave și toate suspecte.) Dar nici nu pot fi de acord cu cei care resping apriori această posibilitate, prezentînd argumente extrase din codul cunoștințelor științifice de astăzi. În orice caz, dacă vom admite ca posibilă abordarea unui regim de viteze superioare vitezei luminii — și realitatea va obliga la aceasta — și dacă vom accepta că propulsia prin reacție, cu marile ei neajunsuri și limitări, nu poate fi ultima sentință în materie de navigație spațială, atunci va trebui să ne revedem toate raționamentele pe tema considerată, fiind pregătiți pentru prăbușirea logicii lor. De altminteri, ieșirea explozivă a marilor adevăruri pe arena cunoașterii a fost precedată mai întotdeauna de afirmarea absurdului.

Fizicianul american Alan Hynek califică drept o mare greșală «pretenția unor oameni de știință contemporani de a rezolva o problemă nouă (și «farfuriile zburătoare» constituie tocmai o asemenea problemă) prin metode vechi, consacrate». Iar dacă ar fi să supunem criticii teoria provenienței cosmice a obiectelor zburătoare necunoscute, atunci să ne ferim cu grijă de a viri în tiparul normelor gândirii noastre terestre toate fenomenele Universului. Altminteri, riscului de a diminua creditul autorității personale îi vom asocia în mod necesar riscul întîzierii în promovarea unei descoperiri. E drept că operînd totdeauna cu pru-

Aceste două fotografii, prima făcută la McMinnville, statul Oregon (S.U.A.), a doua la Rouen, în Franța, prezintă o izbitoare asemănare. Să fi fost oare același «obiect»?

dență, vom fi absolviți total de riscul erorii, dar... nici nu vom descoperi ceva.

Personal dispun de prea puține elemente pentru a mă putea pronunța în problema de față. Aștept și eu cu aceeași nerăbdare ca și întregul public să cunosc rezultatele eforturilor dirijate și subvenționate de stat în U.R.S.S. și S.U.A. pe această linie. Se pare că Institutul sovietic de cercetări asupra obiectelor zburătoare neidentificate, înființat în toamna trecută, a progresat în clarificarea unora dintre fenomenele asociate. Iar Comisia americană Condon, căreia i s-au alocat de la buget 300 000 dolari (plus 180 000 dolari, din partea forțelor aeriene militare), este de așteptat să prezinte un raport interesant la finele anului în curs. Vom ști atunci mai bine dacă trebuie acceptată sau respinsă ipoteza provenienței extrapămîntene a «farfuriilor zburătoare», potrivit căreia intensificarea activităților nucleare și spațiale de pe Pămînt ar fi determinat creșterea frecvenței de apariție a «farfuriilor zburătoare», respectiv sporirea interesului altor civilizații pentru civilizația terestră.

Este într-adevăr o cercetare capti-

vantă, chiar dacă își propune să lămuirească doar 2% (din alte date, 6%) din evenimentele rămase neexplicate din totalul de cazuri înregistrate, și anume acele manifestări cărora nu li se pot asocia cauzal nici baloane-sondă, nici schije din obiectele «desatelizate», nici meteoriți, nici aerodine obișnuite sau noi, nici arme secrete în curs de experimentare, nici alte fenomene atmosferice obișnuite sau rare, nici iluzii optice sau mistificări. Aceste cazuri «cu semn de întrebare», în fața cărora se opresc explicațiile naturale sau tehnice, nu se poate să nu conducă la ipoteze noi asupra naturii înconjurătoare, la un avans în cunoaștere — răsplată copioasă a eforturilor angajate pentru elucidarea misterului.

În concluzie, chiar descoperirea — foarte probabilă — că «farfuriile zburătoare» sînt de fapt fenomene naturale atmosferice pe care nu le cunoaștem sub această înfățișare, chiar și numai explicarea genezei și naturii lor, va da merit deosebit acțiunii, va îmbogăți și perfecționa cunoașterea lumii înconjurătoare.

ASPECTE PSIHOSOCIALE ALE UNUI MIT MODERN

de Felicia ANTIP

Emisiunile științifice ale televiziunii gîrate de Corneliu Rusu și Ioan Petru sînt după cum am subliniat în repetate rînduri, ireproșabile din punct de vedere al sferei de cuprindere tematică, al pregătirii științifice a colaboratorilor și cel mai adesea și al formei accesibile de prezentare. Și, mai ales, prin filtrul exigenței celor doi redactori de specialitate

nu trec improvizările pseudoștiințifice. La un nivel asemănător se situează și secvențele științifice ale Teleenciclopediei. Mărturisesc sincer că am considerat capitolul dedicat de Teleenciclopedie «farfuriilor, zburătoare» o autocritică indirectă dar foarte eficientă a televiziunii

(Continuare în pag. 20)

- Proiectul de lege cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole.
- Proiectul noului cod penal.

SĂ NE DOARĂ INIMA PENTRU FIECARE PALMĂ DE PĂMÎNT

Trebuie spus că de mulți ani, în agricultura țării noastre se petrece un fenomen paradoxal. Pe de o parte cerem să folosim cu maximum de randament fiecare palmă de pământ, pe de altă parte asistăm la o mare risipă a terenurilor agricole și, nu în putine cazuri, răpim sau folosim neeconomic însemnate suprafețe arabile.

În sfârșit, iată-ne în situația de a pune capăt pentru totdeauna risipei de pământ. Recentul Proiect de lege cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole, care se dezbate cu viu interes în întreaga țară, vine să reglementeze gospodărirea pământului. Propunerile care se fac nedeplină cunoștință de cauză vor întări și întregi articolele acestui Proiect de lege și vor contribui la încheierea unei legislații fondului funciar al țării.

S-o recunoaștem deschis: pământul nu este cauciuc, nu se întinde și, ca atare, suprafața arabilă este cea pe care o știm. Este un fond neeconomic și profund nejustificat să-o risipim, să-o răpim sau să-o lăsăm să acă degeaba. Ne-am întins mult cu vetrele atelor, conturul orașelor a depășit limitele normale, drumurile inutilele taie multe tarla din țară. În același timp o serie de obiective industriale, de construcții agrozootehnice și social-culturale au fost amplasate pe cele mai bune terenuri arabile, deși există oșibilitatea ca aceste construcții să fi fost amplasate în mijlocul cîmpiei, ci în vatrătelelor sau în imediata vecinătate a orașelor. În mai vorbim de faptul că multe asemenea construcții își puteau avea locul pe terenuri proprii agriculturii. Trebuie să ne doară inima pentru pășunile negrijite, pentru ile îmbăcrinite care dau producții mici, pentru grădinile lăsate în paragină, pentru curile virane, trebuie să ne doară inima pentru fiecare palmă de pământ care nu este lăsată rațional.

Am convingerea că larga dezbateră a proiectului de lege cu privire la buna gospodărire a terenurilor agricole va contribui la crearea unui cadru juridic pe care noi, cei care muncim în domeniul îmbunătățirii funciare, îl așteptăm de multă vreme.

Inginer Ion ZLĂTESCU
rector în Departamentul Îmbunătățirii funciare din Consiliul Superior al Agriculturii

ÎN FOLOSUL ȚĂRĂNIMII COOPERATISTE

Pe toți, absolut pe toți, ne ține și ne hrănește pământul. El este avuția noastră națională și ca atare el cere să fie apărat de întregul popor și de fiecare cetățean în parte. În proiectul de lege cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole vine să pună stavilă unor acțiuni greșite și să facă ordine în folosirea stei bogății naționale, pământul.

În Proiectul de lege sînt scoase la iveală unele neajunsuri în folosirea terenului agricol. Eu am să mă opresc la câteva — anume cele care vizează cooperativele agricole de producție. Multe dintre construcțiile agrozootehnice sînt amplasate locurile cele mai roditoare, unde ar avea să crească holde bogate de grâu sau umb, în timp ce terenuri sărace sau proprii agriculturii sînt destinate culturii de cereale. Dacă am măsura toate anțele — unele foarte mari — între aceste construcții, vom vedea că suprafețele întinse stau degeaba. Iată de ce cred și în acest sens îmi permit să fac și o punere — că fiecare cooperativă agricolă trebuie să-și facă o schiță precisă în concordanță cu folosirea terenului. Mari suprafețe cuprind pământ din cel mai mănos complet neproductiv din pricina unor mururi inutile pe care le-au făcut unitățile agricole. Sînt brigadierii care, cu deosebire, și-au creat propriile lor drumuri prin tarla.

Este necesar ca toate unitățile agricole

să-și stabilească rețeaua de drumuri în mod definitiv, pentru ca nu în fiecare campanie agricolă să ne trezim peste noapte cu drumurile noi, inutile și păgubitoare.

Am credința că țărării cooperatori — care au făcut multe propuneri pentru îmbunătățirea Proiectului de lege — vor ști să gospodărească pământul care le aparține

În condițiile creșterii nivelului conștiinței socialiste a maselor, a dezvoltării democrației socialiste, se conturează tot mai puternic rolul opiniei publice, ca una dintre cele mai puternice forțe în asigurarea respectării legilor. În prezent acțiunea acestui factor se manifestă prin diferite forme și mijloace cum sînt adunările obștești, consiliile de judecată din întreprinderi și instituții, comisiile de împăciuire și altele.

Exprimînd aceste realități, proiectul codului penal introduce o instituție juridică nouă, și anume înlocuirea răspunderii penale, potrivit căreia, în anumite condiții, constringerea juridică penală poate fi înlocuită fie prin forme de influențare obștească, fie prin sancționări cu caracter administrativ ce se aplică de instanța de judecată.

RĂSPUNDEREA PENALĂ REVINE OPINIEI PUBLICE

Înlocuirea răspunderii penale este specifică dreptului penal socialist și apariția ei în proiectul codului penal este rezultatul unui proces politic și juridic îndelungat. Făcînd obiectul unei reglementări cuprinse în art. 90-98, înlocuirea răspunderii penale se prezintă ca o răspundere subsidiară, în sensul că se poate recurge la ea în anumite cazuri hotărîtoare în determinarea acestora fiind gravitatea infracțiunilor săvîrșite de cel trimis în judecată.

Este important de reținut că luarea unor asemenea măsuri nu înseamnă slăbirea luptei de apărare împotriva încălcării legilor, ci dimpotrivă. Prin aplicarea fie a unei forme de influențare obștească, fie a unei sancțiuni cu caracter administrativ, se realizează, în mod mai adecvat, scopurile preventive și educative ale sancțiunilor penale înlocuite.

Iată, pentru ilustrare, cum funcționează una dintre formele de influențare obștească prevăzută de codul penal: încredințarea făptuitorului pe garanția unei organizații obștești. Această măsură se poate dispune pe timp de un an, de către procuror sau de către instanța de judecată, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult șase luni, pentru fapte ce prezintă un grad de pericol social redus și nu au produs urmări grave și dacă există garanția că făptuitorul poate fi îndreptat fără a i se aplica o pedeapsă. La reeducarea făptuitorului pe această cale este angajată răspunderea întregului colectiv al organizației din care face parte acesta, intrucît o asemenea măsură se ia numai la cererea acesteia, pe baza hotărîrii luate de adunarea generală a angajaților sau a membrilor organizației.

O dată cu hotărîrea de a se cere încredințarea făptuitorului pe garanție, adunarea generală dispune și asupra măsurilor ce urmează a fi luate în vederea îndreptării acestuia și desemnează colectivul care se va îngriji de aducerea la îndeplinire a măsurilor luate.

Introducerea în proiectul codului penal a înlocuirii răspunderii penale are o însemnătate deosebită, atît din punctul de vedere al caracterului în concordanță a răspunderii cu procesul faptei săvîrșite, cît și din acela al evoluției socialiste a dreptului nostru penal.

Sorin MARINESCU
procuror la Procuratura Generală

ASPRIMEA NECESARĂ A LEGII

Nu sînt de meserie jurist dar, citind Proiectul codului penal publicat mai zilele trecute, mi-am putut da seama că prevederile lui conțin toate elementele necesare pentru ca, în societatea noastră, fiecare faptă neconformă cu legea să-și primească pe drept răsplată meritată. Cei care calcă buna rânduială a conviețuirii în societate, nu pot fi băgați toți în aceeași oală și e foarte bine, cred eu, că proiectul stabilește pedepse care diferă după gravitatea faptei

în folosul înfloririi agriculturii cooperatiste, în folosul lor personal și al țării.

Mircea GOGIOIU
șef de secție adjunct la Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție

săvîrșite, după urmările ei. Este uman ca acele încălcări ale legii care nu au urmări grave, care nu constituie pericole pentru societate să fie sancționate de justiție în mod corespunzător, bineînțeles asigurîndu-se condițiile necesare pentru reeducarea vinovaților și prevenirea repetării faptelor lor. Acest aspect al noului cod penal nu poate fi decît salutar, cu atît mai mult cu cît legea, în societatea socialistă, nu are scopul de a distruge pe infractor, ci de a-l ajuta să-și îndrepte greșeala, de a feri societatea de efectele unor atitudini nocive, periculoase. Dar nu e mai puțin adevărat că tot atît de uman este ca abaterile de la normele cetățenești, grave prin urmările lor, să fie pedepsite aspru, exemplar, lucru pe care Proiectul noului cod penal îl prevede de asemenea.

Vasile PETRACHE
miner

PREVENIREA INFRACTIUNII — SARCINĂ A COLECTIVITĂȚII

Deosebindu-se profund de legislațiile penale ale statelor bazate pe exploatare — atît ca esență cît și în ce privește conținutul și sfera sa de aplicare — viitorul cod penal constituie un mijloc eficient de apărare a cuceririlor revoluționare ale poporului, a suveranității și independenței țării. În el se prevăd sancțiuni corespunzătoare cu gravitatea faptelor, pentru toți acei care, rămînînd în afara efortului colectiv de progres și bunăstare, aduc atingere unor valori sociale importante cum sînt: orînduirea noastră socialistă, avuția națională, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor.

Noua legislație penală asigură cadrul juridic necesar pentru ca, în apărarea interesului general, colectivitatea să acționeze direct, în forme organizatorice adecvate și cu mijloace proprii — alături de organele de stat competente — la lupta continuă împotriva manifestărilor antisociale, precum și la opera de reeducare a infractorilor. Astfel, reeducarea celor ce au încălcat legea penală — sarcină mare în trecut aparținînd exclusiv organelor de stat — revine, în asemenea cazuri, colectivității reprezentate prin adunarea generală a angajaților sau a membrilor organizației de care aparține făptuitorul. Bineînțeles că asigurarea unei eficiențe maxime în aplicarea acestei noi forme de influențare obștească va depinde, în principal, de modul în care, în perioada respectivă, colectivul de muncă va supraveghea comportarea celui încredințat pe garanție și felul în care vor fi realizate măsurile stabilite de adunarea generală în vederea îndreptării făptuitorului.

Noua instituție a încredințării făptuitorului pe garanție — caracteristică dreptului socialist — constituie, în condițiile desăvîrșirii construirii socialismului în patria noastră, realizarea pe un plan superior a trecerii unor atribuții ale organelor de stat asupra organelor și organizațiilor obștești ca reprezentante ale colectivității.

Justin IONESCU
consilier juridic

DEPARTE DE FOTBAL

Astăzi ne vom menține departe de fotbal pentru că un alt sport și-a sărbătorit debutul competițional. Mă refer la deschiderea sezoanelor aviatice, duminică, de aeroportul de la Clinceni, unde spectatorul s-a putut simți cu adevărat în altă lume.

Și încă ce lume! Minunată prin înfruntarea dintre om și cer, mergînd de la motoarele alimentate cu cea mai pură esență pînă la temerara abandonare a planoriștilor și pa rașuștilor care renunță la cail-putere concentrați în rotirea elicelor și-i înlocuiesc cu finețea simțurilor proprii, sustrăgîndu-se parci legilor firii și plutînd cît și cum vor întrii sol și zărilor albastre. Ei gustă — probabil — inegalabile satisfacții și îi încintă totodată pe cei care, privindu-i, nu-i pot admira pînă cît ar merita-o.

Despre această lume aparte, izolată de pământ printr-o distanță egală cu jumătatea drumului între București și lacul Snagov, și de noi printr-o nepricepere a noastră, căreia preferăm să i se spună neglijență, ar trebui să se scrie mai des, să fie făcută cunoscută cît mai multor tineri și tinere care și-au găsi în ea satisfacții inexistente în viața cafenelelor și a bulevardelor.

Startul oficial al sezonului i-a găsit bine pregătiți pe zburătorii noștri, oameni ai căror prestigiu personal s-a extins adeseori asupra sportului românesc în prețioase confruntări internaționale.

Publicul a refuzat adăpostul oferit de corturile improvizate cu gust sub cupola unor parașute ancorate la sol, pentru a urmări cu mirarea descoperirii altei lumi decît cea în care ne învîrtim în fiecare zi evoluțiile cuprinse în programul atît de competent și atrăgător prezentat de Pătrașcu, el însuși zburător.

Aparatul utilitar creat de ing. Radu Manicatulă (al cătelea, oare, datorat acestui neobosit constructor?), executînd un program de încercare în fața publicului, îl pune pe acesta în contact direct cu performanța: escadrila celor 3 avioane vinînd, fără arme, baloanele lansate, ca în joacă, de copiii aflați pe aerodrom; coborîrea, întii vertiginosă, apoi legănată, a parașuștilor (dintre care nu au lipsit Gh. Iancu și Elena Bădoanu) pînă în centrul unui cerc de nisip dinainte desenat; jocul, nebunesc dacă nu l-ar fi avut la mînsă pe ing. Mircea Finescu; o panoplie vivanță de trofee naționale și internaționale; o demonstrație, în final, a ce poate realiza un om, stăpîn desăvîrșit pe simțurile sale și pe cele ale motorului, pilotul Ștefan Calotă, maestrul merit al sportului, susținînd cu brio o asemenea pledoarie pentru sportul aviat, încît spectatorii au plecat de pe aerodrom visîndu-se stăpîni ai aerului.

Am fost departe de fotbal, dar n-avem ce regreta.

Încă de luni o știre îmbucurătoare, venită tocmai din Maroc, și-a făcut timid loc în coloanele rubricilor sportive. E vorba de succesul rutierilor români conduși de Moiceanu.

A fost o cursă de mare duritate, nu lipsită de urcușuri epuizante.

Moiceanu a cedat locul său, rînd pe rînd, unui polonez și unui suedez. Fără el, nici lupta pe echipe nu mai dădea viața speranțe. Erau cele 7 minute care în ciclism înseamnă uneori distanțe cosmice, dar care alteori pot dispărea cu viteza luminii. Pentru așa ceva este însă nevoie să se întîmple o minune. O minune care în sport stă nu în vrăji ascunse, ci în voință, în curajul și mindria celor ce-l practică. Răsturnarea spectaculoasă a avut loc în actul final, și s-a datorat unei inițiative la care au participat și ai noștri și care a însemnat o lovitură de trăsnet sub cerul calm al unui clămasment ce părea de neschimbat.

Ciclistii ne-au adus deci un al doilea succes internațional la mai puțin de 2 săptămîni, performanță care se repetă după o așteptare de douăzeci de ani, și încă în dublu exemplar.

O primim cu o satisfacție deplină chiar dacă tehnicienii îi mai pot găsi unele carente. Ne bucurăm că băieții nu s-au lăsat bătuți și au triumfat prin cele mai frumoase calități sîdite de sport. Ne bucurăm că pe filele tuturor agențiilor din lume, ca și în coloanele sportive ale tuturor ziarelor, a fost consemnată o victorie a colorilor noastre naționale.

Și asta ne arată cît de departe sîntem de fotbal.

Emanuel VALERIU

FLACARA VARIETATI

PRIMUL LUPING

În martie 1914, un tânăr aviator, Mihail Savu, de la Școala de aviație Băneasa, execută la Paris, pentru prima oară, acrobații cu avionul în văzduh. Sint primele lupinguri, care mai târziu au adus celebrația multor zburători. Pentru actul său de curaj, Mihail Savu a fost felicitat de însuși Blériot, prezent la aceste exerciții.

Mihail Savu a fost nu numai un încercat aviator, dar și un polisportiv desăvârșit: maestru al spadei, campion în lupte greco-romane, neîntrecut înotător.

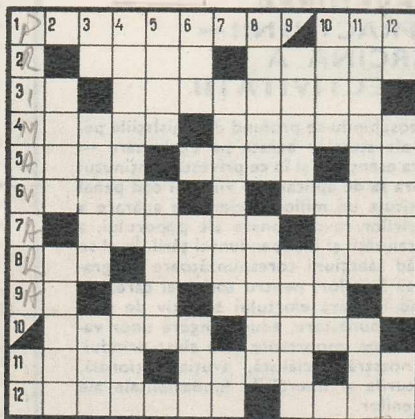
Pilotul care a executat primul luping din lume, trecind în viața civilă a devenit inspector la Teatrul Național din București.

COPILĂRIE SAU INFANTILISM?

Niște așa-ziși glumeți au aruncat în fântina arteziană din Trafalgar Square o cantitate zdravănă de detergenți. Consecința: deși vremea zăpezilor a trecut, faimoasa piață londoneză pare să se fi mutat la Spitzbergen. Cum au calificat gospodarii orașului această «glumă» nu știm, dar pe copii îi vedem bucurându-se grozav de copilăriile celor mari.

FLORI

ORIZONTAL: 1) Pom fructifer mediteranean, cu flori parfumate, albe — Sistem în fizică. 2) Întîmpină primăvara cu brațe încărcate de flori — Bacovia l-a zugrăvit în violet. 3) Idem (abr.) — Floare mică și rotundă, divers colorată, numită și bănuț. 4) Clasic francez, autor al poeziei «Darul trandafirului», după care Enescu a compus un lied cu același nume — Poet ceh, autor al volumului de versuri «Flori de cimitir». 5) Eros — Trista soartă a florilor de tei... — Firicel de floare-albastră. 6) Supus (od.) — Oraș în Pakistan. 7) Autoarea poeziei «Florile și fiecare sens luminos» — Galben ca lămâia. 8) Formație de zbor cu escale florale — Plante cu flori albastre, numite și «clopoței», ce cresc prin livezi. 9) Posed — 3,14 — Oraș în vestul țării. 10) Florile ochilor — Drumuri printre flori. 11) Poet ardelean, autorul poeziei «Flori, frumoase flori» — Trandafir — Oricît ar părea de ciudat, este o rudă apropiată a crinului. 12) «Floarea de pai» cîntată de Elena Farago — Floare albă, simbolul castității.

VERTICAL: 1) Și-a ales ca vestitor ghiocelul — Cais! 2) Cea «cu cameliu» de Al. Dumas i-a inspirat lui Verdi opera «Traviata» — Uitați. 3) Carp! — Garoafele Claudiei Millian — Reședința florilor din pomi. 4) Floare de primăvară, cu parfum puternic și petale albastre-violete — Boboc (fig.). 5) Nea — Poet român, autor al ciclului de versuri «Liliacul timpuriu». 6) Onomatopee — La capăt de grădină! — Fluviu în Africa de sud. 7) Floarea zugrăvită cu măiestrie de Luchian — Ortansa Constantinescu. 8) Floare de grădină — Localitatea natală a lui Saadi, celebrul autor al «Grădinii trandafirilor». 9) Desiș de muri — Produs conservat din carne. 10) Azor alintat — N-au picioare. 11) Dădaca florilor (masc.) — Din nou. 12) Sandu Georgescu — Țara în care s-a desfășurat celebrul «Război al celor două roze» — Petunie!

Giuseppe NAVARRA

Cuvinte rare: CGS, SANG, IRO.

PUNCT

SI DE LA CAPĂT

● «De trei ori Pompidou» în vitrinele librăriilor franceze: tatăl, fiul și nepotul. Léon Pompidou semnează un nou dicționar franco-spaniol, Georges Pompidou (actualul prim-ministru), o antologie a poeziei franceze, iar mezinul, Alain, teza de doctorat în medicină.

● O statistică întocmită la San Francisco constată că numărul bolnavilor provenind din rîndul persoanelor divorțate este de două ori mai mare decît al bolnavilor căsătorii. Un argument în plus pentru însurătoare!

● «Ghepardul», cartea de mare succes a lui Tomaso di Lampedusa, nu este decît o primă versiune a adevăratului roman? Cel puțin așa susține un profesor din Catania care afirmă că ar fi găsit versiunea definitivă, mult diferită de cea tipărită.

● Va înceta mingea să mai fie jucăria preferată a copiilor? La Paris, micii cumpărători preferă în locul ei «farfuria zburătoare», un disc din plastic care — aruncat cu o oarecare îndeminare — se înalță pînă la cincizeci de metri.

● La München și Karlsruhe (R.F. a Germaniei) funcționează servicii de «salvare» a elevilor leneși. S-a constatat că mulți copii, din cauza unei note rele sau unei pozne, nu au curaj să se întoarcă acasă. Ei pot apela telefonic la acest serviciu, unde pedagogi și psihiatri îi ajucă cu sfaturi și le dau adăpost temporar. Acționînd și asupra părinților prea severi, aceste servicii evită fugi «disperate», tentative de sinucidere etc.

● O cale ferată-muzeu poate fi întîlnită în Elveția pe linia Blonay-Chanby, unde circulă pentru uzul turiștilor pitorești trenuri cu cele mai diverse tipuri de locomotive și vagoane, de la începutul căilor ferate și pînă azi.

● «Westinghouse Electric Corporation» a început fabricarea în serie a automobilului electric. Noua mașină va atinge viteza de 40 km/h și va avea o autonomie de 80 km. Bateriile vor putea fi încărcate la orice priză de curent.

ÎNGHIȚITORUL DE SĂBII

Charles Ancel, în vîrstă de peste 70 de ani, are meseria de inghițitor de săbii, pe care o profesează ca artist ambulant în piețele Parisului.

Că el nu este un prestidigitator, ci un profesionist real și onest, o probază radiografia care i-a fost făcută.

COLIERUL DE PERLE

„DORESC CA MICILE MELE RÎNDULEȚE...”

(Spicuiri din scrisori particulare)

- «Soțul meu a decedat deocamdată».
 - «Și pînă la 20, chenzina e destul de lungă».
 - «Dragul meu, în caz că nu vei primi această scrisoare, scrie-mi imediat comunicîndu-mi noua ta adresă».
 - «Am fost să-l văd pe Pierre la spital. E foarte cumsecade și are o mare infecțiune pentru infirmiera sa».
 - «Iar băiatul nostru este student la medicină și face progrese. Nu știu dacă este în stare să vindece de acum un om mare dar cred că știe să tra-
- teze destul de bine un copil».
 - «Nu-mi place spanacul și îmi pare foarte bine pentru că dacă mi-ar plăcea ar trebui să-l mănînc și nu pot să-l sufăr».
 - «În extenso, în caz că nu poți să vii tu la mine, voi veni eu la tine».
 - «Mă mir și eu cum de a murit unchiul tău. Doar anul trecut mai era încă în viață».
 - «Fata noastră a primit propunerea de a poza unui pictor dar a refuzat pentru că nu e fotogenică».

SEMN BUN?...

În anul 1894 a fost descoperită la Efes (Grecia) statuia decapitată a lui Eros, făurită — după toate probabilitățile — în epoca lui Alexandru cel Mare. După trei sferturi de veac, iată că zeul iubiților și-a găsit capul... O fi avînd această împrejurare

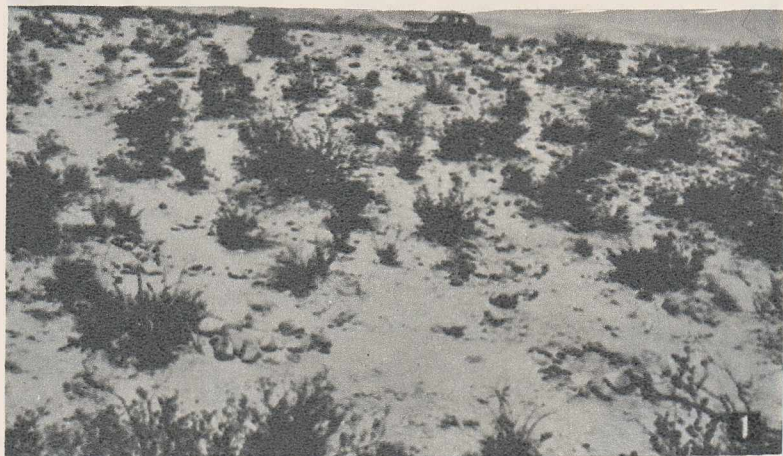
ENIGMA „FARFURIILOR ZBURĂTOARE“ SE APROPIE DE CLARIFICARE?

(Urmare din pag. 15)

la incursiunea pe care «Magazinul 111» a făcut-o în acest domeniu ocolind, după părerea mea, vigilența secției științifice. Argumentarea profesorului Călin Popovici a fost atât de peremptorie, atât de clară și de inatacabilă, încât n-am considerat necesar s-o reiau decât în ceea ce privește concluziile ei.

Pentru cei ce doresc o formulare mai explicită, mai amplă, voi cita ceea ce scriu astrofizicianul Șlovski și astronomul Sagan în cartea «Viața inteligentă în Univers». Ei apreciază că numai Calea Lactee ar putea să cuprindă un milion de planete locuite de civilizații avansate. Dar distanțele dintre stele sînt atât de uriașe — Calea Lactee are un diametru de 100 000 de ani-lumină — încît aceste civilizații sînt separate probabil una de alta de distanțe variind între 300 și 1 000 de ani-lumină. Să presupunem că pe vreuna dintre planetele care se rotesc în jurul unei stele apropiate ar exista o civilizație interesată în contactul cu Pămîntul — «această planetă minoră care se învîrtește în jurul uneia din cele 100 de miliarde de stele din galaxia Căii Lactee la rîndul ei doar un element de

s-a situat în plin război rece. Pe atunci, «farfuriile zburătoare» apăreau numai în Statele Unite și erau prezentate ca arme secrete (de spionaj? de agresiune?) trimise dintr-un loc neidentificat deschis dar despre care se sugera că ar fi fost Uniunea Sovietică. O dată cu era cosmică, originea prezumata a «farfuriilor zburătoare» a devenit spațiul extraterestru. Ele au continuat însă să inspire temeri superstițioase. «Vizitatorii» din alte lumi vin în mai toate romanele științifico-fantastice cu intenții rele. Și nu este lipsit de interes să notăm că în cartea anonimă, «Despre posibilitatea și dezirabilitatea păcii», foarte discutată în prezent în Statele Unite (unii spun că ar fi fost inspirată de cercuri înalte ale Administrației), se preconizează următoarea soluție pentru a combate «consecințele economice dezastruoase ale păcii»: «Ar putea fi util să se mențină avantajele războiului inventînd inamici de origine extraterestră». Departe de mine ideea de a sugera că toți cei ce cred în «farfuriile zburătoare» au în vedere asemenea interpretări. De la șarlatani și iluminați la oamenii de știință atât de încîntați de o ipoteză încît nu înregistrează faptele care o infirmă, și, mai departe, la publicul informat sau vag informat și credul, am numit «cultul farfurii zburătoare» și am recrutat din rândurile lui.

„CĂPITANUL DIN KÖPENICK”

O ABILĂ ESCROCHERIE ÎNFĂPTUITĂ LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI ÎNTR-O PRIMĂRIE DINTR-O SUBURBIE A BERLINULUI FACE SĂ RÎDĂ — ȘI SĂ MEDITEZE — ÎNTREAGA GERMANIE

O zi mohorâtă de toamnă. Fila calendarului indică 16 octombrie 1906. În gara din Köpenick, o suburbie a Berlinului, la ora 14,46, sosește trenul local din centrul capitalei imperiului german. Printre sutele de călători coboară din vagoane și un detașament de soldați înarmați, care se încolonează de îndată și, sub comanda unui căpitan, se îndreaptă spre primăria din Köpenick.

Ajunși la primărie, cițiva soldați în frunte cu ofițerul pătrund în clădire, iar ceilalți se postează la porți. Se interzice orice intrare sau ieșire și funcționarii sunt consemnați în ziarele lor. Până și membrii consiliului comunal sînt opriți la ușile de intrare de către sentinelele înarmate.

Știrea ocupării primăriei de către un detașament militar s-a răspîdit cu iușeala vîntului în orașel. În fața primăriei s-au dînat în scurt timp sute de cetățeni, care urmăreau cu îngrijorare, și nu mai puțină uriozitate, desfășurarea evenimentelor. Ajiția ajunsese la punctul culminant, cînd, poarta principală s-a deschis și au apărut un escortă însuși primarul, dr. Langerhans, și casierul comunal, von Wiltberg.

Cre se întimpla între timp în incinta primăriei? Căpitanul a confiscat toți banii așiți la casierie, i-a băgat într-un sac pe are l-a sigilat cu griji, și apoi a plecat spre a destinație necunoscută.

Cînd consiliul comunal s-a dezmeticit arecum, s-a interesat de îndată telefonic și organele administrative superioare de la Berlin, cerînd explicații în legătură cu cele etrecute. La Berlin, stupefacție: nimeni u știa absolut nimic!...

Încă în aceeași seară primarul și casierul au întors la Köpenick deoarece autorităle militare la care fuseseră duși sub escortă, în ordinul căpitanului, i-au pus imediat în bertate. Așadar, totul nu fusese decit erta unui escroc deosebit de abil!

Întimplarea a stîrnit senzația la vremea sa, u numai în Germania. Orașelul Köpenick intrat dintr-o dată în atenția opiniei publice mondiale. Presa vremii publica articole ire mai de care mai ironice la adresa militarismului prusac, arătînd că, de fapt, nu ai datorită mentalității de supunere orăbă ță de tot ce este „în uniformă” a putut uși un escroc, îmbrăcat în haine de căpitan al armatei prusace, să înșele atît de ușor autoritățile din Köpenick. Ba chiar un ar social-democrat din München a publicat și țtirea sub titlul sarcastic «Victoria tuturor virtuților prusace»...

Organele de cercetare au întreprins investigații de mare anvergură pentru identificarea escrocului și după numai două ptămîni au putut anunța publicul nebdător arestarea vinovatului în persoana notofarului Wilhelm Voigt. Pe atunci în țstă de 57 ani, el avea numeroase antecedente penale: petrecuse în total 27 de ani re zidurile închisorilor din Germania! lumina personalității mai mult decit xdeste a escrocului, situația autorităților elate într-un asemenea mod apărea și u ridicolă.

Procesul, pregătît cu mult zel și grabă, deschis la 1 decembrie 1906 în fața Coleiului penal al Tribunalului regional din Berlin și, din prima zi, a stîrnit un imens eres. Sala de judecată era arhiplină, fiind

prezenți și sute de ziarîști. Desfășurarea dezbatelor a justificat pe deplin așteptările presei ahtiate de senzațional: inculpatul a dat dovadă de un real talent de povestitor, iar depoziția sa a ținut tot timpul trează atenția auditoriului.

Rechizitoriul îl învinuia pe Voigt de săvîrșirea unei serii impresionante de infracțiuni: înșelăciune, sechestrare de persoane, substituire de persoane, uzurpare de titluri, port ilegal de armă, fals în acte publice...

Cine era de fapt Voigt? Născut la Tilsit în 1849, el era fiul unui pantofar. Văduv, cu patru copii. Serviciul militar nesatisfăcut din cauza repetatelor condamnări. «Am plecat de tînar din casa părintească — a declarat el — mînat de dorința de a vedea lumea. Am fost condamnat de cîteva ori, mai întîi pentru cerșetorie, iar la vîrsta de 14 ani, pentru furt. După ce am petrecut vreo 27 de ani în diferite închisori, am fost eliberat din ultima detențiune la 12 februarie 1906».

După această dată, Voigt se hotărî să trăiască din muncă cinstită și se stabili la Wismar, ca pantofar. Abia obișnuit cu noul său fel de viață, poliția, care aflase de prezența sa acolo, îl expulză din oraș. Voigt plecă atunci la Berlin găsindu-și și aici de lucru. Dar în zadar: și de aici poliția îl expulzează. De altfel, precum a dovedit Voigt tribunalului, el a fost expulzat din aceleași motive din 31 de orașe și comune din Germania. Nu este de mirare deci că a hotărît să părăsească Germania pentru a-și găsi de lucru aiurea.

Iată cum a ajuns Voigt să săvîrșescă senzaționala sa escrocherie de la Köpenick:

«La începutul lunii octombrie — a mărturisit el — am cumpărat, la piața de vechituri din Potsdam, o uniformă de căpitan al regimentului 1 de gardă, împreună cu sabia și toate celelalte accesorii. În ziua de 15 octombrie m-am îmbrăcat în uniformă și m-am dus pe jos pînă la gara Varșovia, de unde am plecat la Köpenick. După ce am băut o cafea într-un local, m-am dus la lacul Plötzen, postîndu-mă în fața băii militare. Știam că la ora respectivă se schimbă paza militară. Peste puțin a și apărut detașamentul de pază, schimbat din post și compus dintr-un fruntaș și trei soldați din regimentul pușcași de gardă. L-am strigat pe fruntaș și i-am dat ordin să mai aducă din detașamentul de pază cîteva soldați. Au mai venit un fruntaș și șase soldați. L-am «numit» apoi pe unul din fruntași drept comandant al detașamentului — a declarat în continuare Voigt — și am comunicat că, din ordin superior, vom pleca la Köpenick spre a-l aresta pe primar. Sosiți la primărie, am instalat sentinelele la porți și am pătruns în clădire însoțit de ceilalți soldați. Aici am dat mai întîi peste secretarul-șef, Rosenkranz, pe care, din «ordinul Maiestății Sale», l-am arestat; la fel am procedat și cu primarul după ce, intrat în cabinetul său, l-am identificat printre persoanele prezente».

Președintele: «Ați vorbit pe un ton de comandă?»

Inculpatul: «Nicidecum. Am vorbit liniștit. Așa cum vorbesc acum cu dv. Cu toate acestea domnul primar parea distrus. M-a întreat de mai multe ori care este motivul arestării. L-am răspuns de fiecare dată că nu știu. Pînă la urmă i-am cerut cuvîntul de onoare de ofițer de rezervă că

nu va încerca să fugă. Mi l-a dat. Apoi am coborît la parter, am intrat la casierul principal, von Wiltberg, și l-am declarat arestat în numele Maiestății Sale, ordonîndu-i să facă soldul casei. S-a opus la început, susținînd că numai primarul îi poate da o asemenea dispoziție. L-am lămurit că eu am preluat administrația orașului, că primarul e arestat și, ca atare, dacă nu va voi el, voi însărcina un alt funcționar să facă soldul casei».

Cuvintele inculpatului au stîrnit mare ilaritate în rîndurile asistenței — și nu numai la acest capitol al depoziției.

În continuare Voigt a arătat că după ce a ieșit de la casierie a cerut spre verificare documentele personale ale cîtorva cetățeni din Köpenick care se aflau din întîmplare în clădirea primăriei. Unul dintre ei avea un pașaport pentru străinătate și, cercețînd mai atent documentul, Voigt și-a dat seama că fusese eliberat de prefectura regiunii. Deci primăria din Köpenick nu avea competența să emită astfel de pașapoarte...

Abia atunci și-a dat seama Voigt că acțiunea sa rămînea de fapt fără mobil: în adevăr, toată această mascaradă el o înscenase pentru că vroise să-și procure, în mod fraudulos, la primăria din Köpenick, un pașaport, care la Berlin nu-i era accesibil. Eroarea — a spus el în depoziție — l-a «îngrozit». Dar suma de 4 000 de mărci găsită în casa primăriei a luat-o totuși cu el... dacă tot se afla acolo.

Martorii ascultați, inclusiv primarul, dr. Langerhans, au confirmat întregul tocul starea de fapt, așa cum a fost ea expusă de Voigt.

În cursul procesului atmosfera a devenit din ce în ce mai favorabilă inculpatului, căci darul lui de povestitor n-a întîrziat să-și facă efectul. Iar pledoaria apărării a folosit toate recuzitele meseriei pentru a încerca în cele din urmă să dovedească pînă și faptul că «Voigt, prin farsa de la Köpenick, a dovedit în fond lumii întregi pe ce fundament solid se sprijină în Germania disciplina militară și civilă»...

Acutzat a fost condamnat la o pedeapsă relativ ușoară: patru ani închisoare corecțională, din care n-a executat însă decît 20 de luni, după care a fost grațiat. La ieșirea din închisoare, escrocul, care devenise o figură foarte populară, a fost întîmpinat cu exclamațiile entuziaste a sute de oameni adunați să-l salute. Căci procesul — precum comenta și «Frankfurter Zeitung» în acele zile — «a constituit și un protest împotriva stărilor existente... Actul acuzării s-a transformat într-un document împotriva ordinii de stat existente»...

Interesul general pentru persoana lui Voigt n-a scăzut nici după eliberarea sa. El a făcut numeroase turnee și a apărut în diverse spectacole de revistă. A murit la 3 ianuarie 1922.

Caracterul tragicomic al cazului, figura «căpitanului din Köpenick» nu puteau să nu-și lase amprenta și asupra creației literare. În 1930, Wilhelm Schäfer prelucrează tema într-un roman, iar în 1931 apare cunoscuta piesă de teatru a dramaturgului Karl Zuckmayer, jucată încă și astăzi pe scenele lumii...

R.G. BIANU

grandoarea și decadența unui conferențiar

de Eugen FRUNZĂ

Cu cîtva timp în urmă am fost rugat să dau o mîna de ajutor la organizarea unei conferințe: «Curiozități ale florei românești». Manifestarea figura la punctul opt din planul de activitate al Casei de cultură pe ultima decadă a lunii în curs. Exista și un film foarte adecvat, menit să ilustreze artistic tema, și anume: «Cei șapte samurai». Nu lipsea decît conferențiarul. Iată de ce tovarășii m-au rugat să-i sprijin prin ceea ce se cheamă «legăturile mele».

— Bine-bine, dar dv. nu aveți nici o idee? — i-am întreat. N-ați încercat cu nimeni? Vreun profesor de științele naturii, un botanist...

— Noi ne-am bizuit pe tovarășul Mitache, mi-au răspuns ei. Nici capul nu ne durea. S-a brodit însă ca tocmai în ziua aceea să mai aibă două conferințe.

— Tot despre floră?

— Nu. Despre Biblia de la Orăștie și despre avuțiile subsolului african.

Firește că informația m-a surprins. E dat naibii Mitache ăsta, mi-am spus cu mirare și umilință. Ce tematică variată! Ce creier universal! Trebuie să-l cunosc. Asemenea oameni nu întîlnești în fiecare zi.

Am rezolvat deci chestiunea în speță «mobilizînd» un conferențiar potrivit, apoi l-am sunat pe Mitache la telefon cu intenția de a stabili o întîlnire pe curînd. Spiritele enciclopedice m-au atras totdeauna. La telefon însă am dat peste un subchiriaș sau așa ceva.

— E plecat, domnule. Ține o conferință.

— Aha! Despre subsolul african?

— Nu, domnule. Despre formarea ghețurilor.

— Ce vorbiți?!...

De atunci Mitache a început să mă obsedeze și m-am apucat să-l urmăresc pe cit îmi stătea în puteri. Măcar de la distanță, măcar atît. Căci simțeam nevoia să măsoz, să admir anvergura intelectului său cu totul neobișnuit. Rezultatul la care am ajuns e terifiant. De aceea, în locul oricărui comentariu, care vînd-nevînd s-ar situa în zona de jos a vulgarizării și din respect pentru sublimul cultural, mă voi restringe la înșirarea unor titluri din repertoriul de conferințe al lui Mitache pe trimestrul doi. Iată: Eclipsele de soare și originea lor; Ce este o comedie; Unele probleme de irigații; Navigatori celebri; Folioarele depunerilor la C.E.C.; Vinătoarea la sciți; Poeți români aduși peste hotare; Arta porțelanurilor; Adolescența; Rachetele viitorului îndepărtat; Igiena în crescătoriile de păsări; Cîntecul lăutăresc; Filatelio de-a lungul vremii; Napoleon după Austerlitz.

Am ales cîteva titluri în speranța că vor sugera măcar în parte plurivalența și grandoarea făpturii lui Mitache, distinsul conferențiar absolut care se plimbă prin toate științele și cunoștințele omenești cu o pașă prin haremul său. Cît de originale și adînci vor fi fost conferințele sale! Cîtă competență la obiect! Cîtă seriozitate și strălucire!

În privința asta cunosc de pildă un caz edificator. Vorbînd despre comedie, Mitache a stăruit mult asupra operei lui Caragiale. Normal, nu? Revelația însă consta în faptul că pentru el eroina «Scrisorii pierdute» se transformase subit în Chirița, coana Chirița, în diversele ei ipostaze. Conferința s-a încheiat cu brio în fața unui public de țărani care rideau nestăpîniți. Ca la comedie!... Mai tîrziu Mitache a susținut că, din greșeală, citise cîteva file destinate unei alte conferințe — dar n-a suflat o vorbă despre cele patru clase de liceu pe care n-a reușit să le isprăvească la vremea sa.

Acum Mitache cîcă e prost dispus. Acțiunile au început să-i scadă vertiginos. Solicitățile sînt din ce în ce mai rare. Și cînd te gîndești cîte lucruri ar mai fi avut de spus — îndeosebi în chestiuni de speologie, de folclor japonez și de ADAS!

cadran internațional

La invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Somalia, dr. Abdirashid Ali Shermarke, împreună cu soția, a făcut o vizită oficială în țara noastră. În fotografie: moment din cadrul întâlnirii dintre președintele Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, și președintele Somaliei, dr. Abdirashid Ali Shermarke.

Încercarea de asasinare, de către un neofascist, a liderului Federației studenților socialiști din Berlinul occidental, Rudi Dutschke (în fotografie), a stîrnit un uriaș val de proteste în rândurile studențimii de stînga. Ample demonstrații de solidaritate cu studenții vest-berlinezi au avut loc în R.F.G. și în alte țări vest-europene.

cipru: calm la „linia verde“

La «linia verde» domnește o liniște puțin obișnuită, inimaginabilă altădată. Este altceva decît tăcerea apăsătoare care prevestea furtuni singeroase. Cu luni în urmă, cînd am vizitat Ciprul, linia aceasta însemna o frontieră marcată prin incidente soldate cu pierderi de vieți omenești, simboliza nefericirea unui oraș mutilat din pricina unei învrăjbiiri artificial întreținute. «Linia verde» există și în prezent. Dar au încetat împușcăturile, restricțiile de circulație impuse populației turcești au fost ridicate, s-a creat un climat de destindere. După aproape cinci ani de incidente grave, paginile ziarelor din mica insulă mediteraneană vorbesc despre altceva decît despre ciocniri armate. La ordinea zilei este cuvîntul tratative. Pe un drum lung, dificil, s-au parcurs cîteva pași. Ceea ce în toamnă părea o utopie, s-a realizat: ciprioții greci

și turcii iau loc la masa tratativelor. Este o evoluție pe care o salutăm toți cei ce doresc pacea în această zonă bîntuită de atîtea furtuni.

După o lungă perioadă de încordare, discuțiile nu pot fi abstracte, de ordin general, ci, cum spunea președintele Ciprului, Makarios, ele trebuie să ducă la «reglementare pașnică și echitabilă». Președintele sublinia: «Dorim să trăim pașnic cu ciprioții turci într-un Cipru unit și nedivizat». Perspectivele de reglementare sînt facilitate de proiectele pe care Makarios le-a expus recent și despre care s-a aflat din presă. În esență este vorba de acordarea unei autonomii administrative ciprioților turci în domeniul cultural, religios, social și de învățămînt. Comunitatea turcă ar urma să aibă o reprezentare proporțională în guvern și parlament. Practic, s-ar realiza separarea celor două comunități în unele probleme, însă atît cîprioții turci, cît și cei greci, ar urma să accepte principiul statului unitar.

La Nicosia domnește optimismul, dar un optimism prudent, pentru că rămîi multe obstacole de înlăturat și pentru că s-au acumulat nenumărate probleme spinose a căror soluționare nu este posibil imediat. Deși de ambele părți se exprimă destule rezerve, este vizibilă bunăvoință reciprocă de a depăși greutățile începutului. Oricum, este remarcabil chiar simplu fapt că la «linia verde» tronează calmul un calm care de astă dată cultivă speranțe...

M. RAMURĂ

CRONICA DE TREI SECADE

BLAIBERG

Am citit în «Figaro» primele impresii scrise de Blaiberg, în calitate de convalescent, la domiciliu. Le așteptam cu încordare, căci ceea ce simte primul om în care bate altă inimă decît a sa este — după părerea mea — cel puțin la fel de important ca succesul sau eșecul unei nave cosmice. Ce vede mai întîi și întîi, care-s primele reacții, ce-i sare în ochi o dată întors pe pămînt de pe planeta aceea miraculoasă numită *Græte Schur*? Omul acesta nu e scriitor, nu are talent, ca atare el nu «găsește» cuvintele expresive cu care să descrie clipele privilegiate în care Eileen și cu mine ne-am plimbat duios (cum ar zice D.R. Popescu — n.n.) pe plajă. Mă întreb dacă în cursul celor 58 de ani ai mei m-am simțit vreodată atît de viu. Era miraculoasă descoperirea că puteam respira din adîncul plămînilor aerul încărcat de oxigen. Fraze naive care-mi dau un fior: oare trebuie să ne schimbăm inima pentru a socoti miracol — aerul, marea, nisipul, oxigenul — natura, adică tot ceea ce noi, muritorii cu inimi proprii,

lăsăm pe seama lui *Sadoveanu* (sărînd paginile cu «descrieri»? «Soarele de toamnă strălucea pe un cer albastru și își rătăcea razele aurite printre arborii care mărgineau drumul». Omul scrie ca un copil, dar poate că așa trebuie. «Frunzele care treceau de la verde la ruginiu arătau că iarna nu e departe, dar asta nu mă întrista. Am pierdut o vară, dar ce contează o vară în fața vieții?» E singura frază care m-a șocat pînă la controversă, dar «morții» nu trebuie niciodată cantrașiți, ei au totdeauna dreptate mai ales cînd sînt în convalescență.

GAGUL VIZUAL

Oricît am vrea să ne ținem serioși, povestea submarinului atomic american prins în năvodul unui vas francez de pescuit ne face să ridem, să suridem și să ne simțim bine. De ce? Putea ieși — zic specialiștii — o catastrofă de toată frumusețea. Se poate, dar sincer vorbind surusul ne interzice pesimismul. Viața a realizat poate pentru prima oară cu atîta strălucire un gag vizual cu care doar comediele

americane din vîrsta de aur a hohotului de rîs ne obișnuiseră. Dar acolo era pe pînză și nu credeam. Acum iată de-adevăratelea un monstru ucigător prins în inofensiva plasă a unor oameni care căutau scrumbii sau dracu' știe ce peștișori gustoși. Submarinul iese bine umilit din aiureala asta, ca brutele stupide în filmele lui *Chaplin*, desființate printr-un gest șugubăț al omului neînfricoșat de balauri. Gagul vizual are această calitate: el răstoarnă raporturile. Ceea ce pare fragil, neserios, inofensiv devine deodată mai puternic decît cele mai solide și mai înspăimîntătoare lucruri. Ce-ar fi ca așa, de un pămpliezir, pașnicele pescadorean ale lumii să place cu plasele lor să caute prin adîncuri submarine atomice sumbre, să le prindă și să le aducă în porturi, umilite, uluite, speriate și ridiculizate? Lumea ar ride sănătos, submarinele ineseși ar exploda și ele într-un hohot pierzindu-și din încruntarea și rigiditatea periculoasă și cine știe dacă în fața acestui spectacol n-ar apărea noi idei sănătoase în creierul lumii...

Radu COSAȘU

marginalii

S-a observat în ultimul timp că în sudul Statelor Unite sosesc în număr crescînd pachete cu suveniruri din Vietnamul de sud, trimise de diferiți militari familiilor lor. Ce cuprind pachetele? Pistoale, armă automate, grenade, dinamită. Rasiștii din sud se pregătesc în felul lor pentru vară fierbinte a conflictelor în problemele drepturilor civile. Cu armele primite din Vietnamul de sud și cu cele cumpărate la fața locului se fac în timpul week-end-ului exerciții de tragere la țintă. Este posibil ca uciderea lui Martin Luther King să fost socotită doar un exercițiu pe viu.

Conform unui sondaj, jumătate din familiile ce locuiesc pe teritoriul Statelor Unite sînt înarmate. Dacă vor începe să trăgă, se va ajunge la situația ca o mare putere nucleară să cunoască pe teritoriul său un crunt război local cu arme convenționale. Tocmai războiul local pe care Statele Unite îl exportă cu zel în diferiți regiuni ale lumii. Iată de ce armele trimise

în Vietnamul de sud se întorc acum pe ocolite acasă.

«Noi nu facem politică, noi sîntem preocupăți de business» — a declarat dl. Raymond Brookes, președintele consiliului de administrație al unei mari firme industriale engleze «Guest Keen». Dar cine l-a acuzat că se ocupă de altceva? Nimeni. Dl. Brookes a vrut numai să se scuze în fața acționarilor, să prevină eventuale întrebări în legătură cu dezvoltarea cuprinsă în raportul anual că întreprinderea a dat 34 651 lire partidului conservator, 2 500 lire unei grupări de dreapta și 1 250 lire organizației «Flute Limited», care se ocupă cu «lupta împotriva subversivității în sindicate». Așadar, «Guest Keen» finanțează revenirea la putere a partidului conservator, consolidarea organizațiilor de dreapta și reprimarea ilegală a acțiunilor sindicale, dar... nu face politică. Evident. Doar o consideră ca o investiție în vederea menținerii businessului.

*
«Nu cred că fiul meu să se fi ocupat vreodată de politică» — a declarat mama lui Josef Bachman, care a tras cu pistolul în liderul studenților socialiști din Berlinul occidental, Rudi Dutschke. Iar ucigașul a declarat că «Asasinatul lui Martin Luther King mi-a servit drept model. Nu am cunoscut adresa lui Dutschke. L-am întâlnit în întimplare pe stradă și am tras». Cite «întimplări apolitice» mai sînt și pe lumea asta!

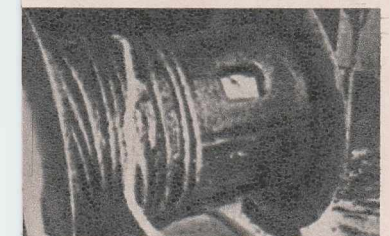
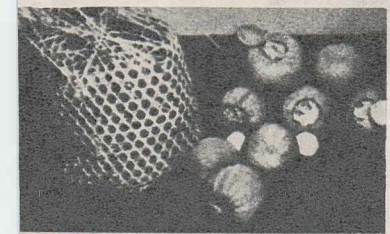
Și toți cei care trag din întimplareucid oameni care luptă împotriva discriminărilor rasiale, pentru încetarea războiului din Vietnam. S-ar părea că întimplarea favorizează pe rasiști, pe sprijinitorii agresiunii. Nimic mai fals! Au ajuns să iasă la drumul mare tocmai pentru că le merge prost.

Nicolae URECHE

alarmă antidrog!

Recent s-au încheiat la Geneva lucrările sesiunii inaugurale a Organului internațional de control al stupefiantelor, creat în virtutea convenției instrumente privitoare la droguri din 1961. Noul instrument, subordonat Consiliului economic și social al O.N.U., este chemat să înlocuiască vechiul Comitet central permanent al stupefiantelor și organul de control respectiv, asumîndu-și sarcina de a simplifica și dinamiza totodată ormele de luptă împotriva «beției albe».

Un grup de opt reputați experți internaționali, în frunte cu Sir Harry Greenfield, studiază în prezent «situația la zi» a campaniei pentru stăvilirea flagelului care luat în ultimii ani proporții îngrijorătoare n ciuda măsurilor de control, a convențiilor și tratatelor încheiate între diferite țări, între organizațiile de luptă antidrog.

ontrabanda de stupefiante în câteva ipostaze ale ei clasice: 1) Fructe trocicale cu conținut halucinogen; 2) Cuțe cu opiu și hașiș la ciorap...; 3) Un ansport clandestin sub cabluri.

compania albertazzi la bucurești

lubitorilor de teatru li se oferă, în aceste zile de aprilie, spectacolele unei companii italiene de foarte bună calitate, înființată acum 12 ani de cunoscuții actori Anna Proclemer și Giorgio Albertazzi. Pe scena sălii Palatului (și nu ne putem opri de a nu remarca din nou cât e de nepotrivită pentru spectacole de teatru această imensă sală) și în cea a Ansamblului U.G.S.R. se prezintă — începînd din 18 pînă la 24 aprilie — piesele «Agamemnon» de Vittorio Alfieri, în regia lui David Montemurri, și «Așa cum mă dorești» de Pirandello, regizată de însuși Giorgio Albertazzi. Selecția aceasta a fost operată într-un repertoriu de înaltă ținută, în care figurează piesele lui Shakespeare și Schiller, Ibsen și Shaw, Faulkner și Sartre, Miller și d'Annunzio.

În fotografie, o imagine din spectacolul «Agamemnon».

Din raportul final al fostului Comitet central permanent rezultă că problema fundamentală — aceea a producției ilicite sau necontrolate de opiu, cocaină, cola, heroină — departe de a fi fost rezolvată, continuă să fie în centrul atenției, cu atât mai mult cu cît contrabanda de stupefiante și, în general, folosirea abuzivă de droguri a căpătat proporții. Numai în țările Orientului s-au înregistrat în ultimii ani peste 300 000 consumatori de «otravă paradiziacă». În S.U.A. numărul lor trece de 60 000 — cifră care indică însă numai pe cei depistați de organele de urmărire. Interpolul, organizația internațională de poliție, nu reușește decît în parte să descopere și să stăvilească activitatea contrabandiștilor. În urma măsurilor severe de control au fost confiscate numai în cursul ultimului an peste 60 000 kg de opiu brut, 1 000 kg morfină, 320 000 kg marijuana, 150 kg de heroină, precum și mari cantități de produse sintetice psihotropice. Deși impresionante, aceste cifre nu reprezintă totuși, după cum afirmă specialiștii, decît a cincea parte din cantitatea comercializată în mod clandestin la bursele nevăzute ale stupefiantelor. Prețurile mereu în creștere ale drogurilor explică, se pare, riscurile mari pe care și le asumă traficanții: 25 000 dolari kilogramul de heroină pură pe piața americană, 50-100 dolari cel de opiu la locul de producție, 10-50 dolari cașetele sau fiolele de cocaină.

Un comunicat publicat deunăzi la sediul de la Geneva al Organului internațional de control atrage atenția asupra faptului că în ultima vreme consumul abuziv de substanțe psihotropice periculoase, ca halucinogenele de tip LSD, amfetaminele, barbituricele și tranchilizantele, agravează pericolul extinderii flagelului. Nu trebuie uitat că, așa cum avertizează medicii, folosirea drogurilor de tip LSD deschide «apetitul fatal» pentru consumul de opiu sau heroină.

Oricum, în acest context sarcinile noului Organ internațional de control nu sînt de loc ușoare. Iată de ce încă de la prima ședință comitetul prezidat de Sir Harry Greenfield și-a propus să întreprindă noi acțiuni eficiente pentru zăgăzuirea «beției albe», să răspundă prompt la orice apel din partea guvernelor interesate în lupta contra stupefiantelor, să urmărească filiera traficului ilicit, să descopere orice infracțiune, iar la nevoie să atragă atenția Consiliului economic și social al O.N.U. și să denunțe în fața opiniei publice internaționale pericolul grav pe care îl reprezintă producția necontrolată, traficul clandestin și consumul abuziv de stupefiante.

D. BABOIAN

EXTERNE

UN DECALAJ CARE CREȘTE

de Silviu BRUCAN

Cei care au privit la Conferința Națiunilor Unite de la New Delhi ca la un oracol modern care va găsi panaceul universal al problemei subdezvoltării economice, au rămas desigur decepționați de rezultatele modeste cu care s-au încheiat cele două luni de dezbateri prolifică ale conferinței. Presa internațională este plină în aceste zile de comentarii pesimiste și decepționate, a căror cauză rezidă tocmai în ceea ce s-ar putea numi supra-iluzionare.

Nu mai sfînta naivitate sau simplitate, cum spune formula consacrată, ar putea face pe cineva să creadă că un asemenea Turn Babel contemporan, la care participă peste 120 de țări — atît de diferite ca mărime, așezare geografică, sistem politic, resurse naturale, grad de dezvoltare economică și culturală, putere militară, ideologie, tradiții și prejudecăți — ar putea să ajungă la niște concluzii comune traduse în hotăriri concrete cu privire la probleme atît de complexe care afectează într-un mod atît de distinct interesele fiecăreia dintre ele. Viața internațională arată că dacă în jurul unor obiective sau principii largi și atotcuprinzătoare privind relațiile internaționale se realizează ușor un consens majoritar și uneori chiar cvasiunanimit, cu cît se tinde spre concretizarea și formularea mai precisă și mai specifică a soluțiilor. răspunderilor sau obligațiilor, cu atît se reduce numărul celor dispuși să suscrie la ele. Este doar lucru știut că nici măcar țările în curs de dezvoltare — al căror număr este și el controversat — nu au un punct de vedere unitar asupra remediilor subdezvoltării, după cum nici în probleme politice vitale pentru ele nu au totdeauna vederi comune. Chiar și în grupul țărilor africane, care se mîndreau cu o coeziune mai mare și-și intitulau organizația o «unității africane», se întîmplă ca o țară ca Malawi, prezidată de dr. Banda, să stabilească relații destul de strîne — comerciale și diplomatice — cu Republica Sud-Africană, iar Tanzania să recunoască un statut independent provinciei nigeriene răsculate, Biafra.

La aceste elemente, cu caracter mai mult sau mai puțin permanent, se adaugă cele de conjunctură — faptul că Conferința de la New Delhi s-a întrunit într-un moment cînd țările capitaliste bogate sînt într-atît de absorbite de propriile necazuri economice și financiare, încît revendicările țărilor sărace nu găsesc un ecou prea favorabil. Bernard Nossiter scrie în «International Herald Tribune»: «Occidentalul este mult mai preocupat de propriile probleme: dezordini monetare, modul de viață la Roma, Paris sau Detroit, iar pentru cel mai bogat între bogăți: războiul din Vietnam». Într-adevăr, Congresul american a votat în acest an fiscal cel mai redus «ajutor pentru străinătate» din ultimii 20 de ani, iar în condițiile unui deficit al balanței de plăți, care a devenit tradițional, se pregătește să-l reducă și mai sever în anul următor. Anglia se zbate în dificultăți economico-financiare care par insurmontabile, astfel că se degajează cît poate de angajamente «la Est de Suez», iar Franța și celelalte țări din Piața comună, chiar dacă se bucură de o conjunctură mai bună, nu atribuie problemei o importanță de prim ordin. Chiar și «Le Monde» scrie în editorialul său: «În ce privește asistența financiară, nu erau așteptate nici un fel de progrese, într-un moment în care criza monetară internațională incurajează prudența mai curînd decît generozitatea». Această stare de spirit își găsește expresia în aprecierea dată de Nossiter conferinței, pe care o aseamănă cu un «teatru al absurdului», în timp ce alți comentatori occidentali fac socoteala că s-au rostit acolo milioane de cuvinte și că documentele conferinței cîntăresc 55 de tone.

În realitate, problemele țărilor lumii a treia sînt extrem de serioase. Prăpastia creată între țările capitaliste avansate și cele în curs de dezvoltare este adîncă și, potrivit tuturor statisticilor, are amenințată să crească în loc să se reducă. Decalajul tehnologic este agravat de faptul că în timp ce țările din

prima categorie consacră sume imense cercetării științifico-tehnice, țările în curs de dezvoltare nu-și pot permite să aloce decît sume infime cercetării. În aceste condiții, dictonul că țările bogate devin mai bogate iar cele sărace mai sărace apare ca o amară realitate.

La New Delhi a reieșit că vechiul obiectiv cuprins în revendicarea ca țările dezvoltate să aloce pentru ajutorarea țărilor slab dezvoltate 1 la sută din venitul lor național se dovedește a fi și el o iluzie. O serie de economiști au calculat că nici măcar o sporire la 4 la sută din venitul național al țărilor dezvoltate nu ar putea să producă un impuls sensibil în economia țărilor lumii a treia. Și este limpede că atîta timp cît puterile occidentale cheltuiesc anual circa 200 de miliarde dolari pentru scopuri militare, țările în curs de dezvoltare nu vor primi o asistență financiară care să depășească cele 10-12 miliarde dolari pe care le capătă în prezent.

Se impune, mai ales după New Delhi, concluzia că asistența financiară externă poate contribui în mod eficient la dezvoltarea economiei numai în condițiile în care accentul este pus pe eforturile proprii ale țărilor în curs de dezvoltare. Se pot cita cazuri ale unor țări asiatice care, deși au primit sute de milioane de dolari în perioada postbelică, n-au înregistrat un revirmament economic real și în prezent sînt împovărate de datoriile externe pentru care plătesc dobinzi, comisioane, rate de rambursare etc. Acolo însă unde asistența financiară externă a fost însoțită de schimbări structurale în economie (reforma agrară, naționalizarea concesiunilor străine sau trecerea lor sub controlul statului și altele) și de măsuri pentru stimularea investițiilor productive în industrie și pentru lărgirea pieței interne, economia a luat avînt. În această ordine de idei, a avut ecou propunerea României făcută încă la prima sesiune O.N.C.T.A.D. de a se aloca credite în utilaje țărilor în curs de dezvoltare, plata lor fiind efectuată în produse obținute cu aceste utilaje. La recenta sesiune, delegația română a dus mai departe această sugestie, promovînd inițierea unor forme moderne ale cooperării economice între state.

Problema cronică a schimburilor neechivalente, care a fost agravată în ultimii ani de tendința de scădere a prețurilor la materiile prime și de tendința de urcare a prețurilor la mașini și utilaje, a rămas deschisă la New Delhi. Cu atît mai mult cu cît persistă practicile discriminatorii din sistemul vamal al țărilor capitaliste dezvoltate. Conferința nu a putut ajunge la o soluție acceptabilă tuturor părților, problema urmînd a fi examinată în continuare de un comitet al conferinței.

Toate acestea demonstrează o dată mai mult că bătălia împotriva subdezvoltării, departe de a fi doar o problemă economică, are profunde implicații politice și constituie de fapt unul dintre cele mai importante fronturi ale luptei generale antiimperialiste. Ea găsește un rezim puternic în țările socialiste. La New Delhi, a reieșit că deși țările socialiste, în majoritatea lor, efectuează în prezent măsuri economice menite a valorifica mai eficient potențialul sistemului economic socialist, schimburile lor cu țările în curs de dezvoltare au crescut sensibil, iar exporturile acestora către țările socialiste în perioada 1960-1966 au sporit de trei ori mai repede decît exporturile către țările capitaliste avansate. Desigur, nu este vorba numai de latura cantitativă, ci și de faptul că schimburile cu țările socialiste nu se lovesc de discriminări și se bazează pe respectarea egalității partenerilor, avantajul reciproc al tranzacțiilor, acorduri de lungă durată cu caracter de stabilitate.

Bătălia împotriva subdezvoltării rămîne la ordinea zilei ca problemă majoră a omenirii, deoarece, așa cum spunea Indira Gandhi la New Delhi, «Nu este posibil ca mizeria să fie destinul celei mai mari părți a rasei umane».

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Scintei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”

32 40 48

Asta-i vestea, draga mea !

„FLACĂRA“

APARE ÎN CURÎND ÎN HAINĂ NOUĂ!